

2017

BANKEN

Kvinesdal Sparebank

DINE DRØMMER - VÅR UTFORDRING

ÅRSRAPPORT

2017

STYRETS ÅRSBERETNING

Styret i Kvinesdal Sparebank 2017. Bak f.v.: Jens Unhammer, Berit Elve, Per Versland (Varamedlem), Bente Haugland og Thomas Luraas. Foran f.v.: Banksjef Svein Hermansen, leder Arne Gravdal og Merete Nilsen Rannestad (Varamedlem).

Nøkkeltall

	2017	2016	2015	2014	2013
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,64 %	1,76 %	1,64 %	1,71 %	1,53 %
Driftsinntekter	0,94 %	0,85 %	0,85 %	0,95 %	0,86 %
Driftskostnader	1,35 %	1,44 %	1,50 %	1,49 %	1,45 %
Resultat for regnskapsåret	0,85 %	0,93 %	0,68 %	0,72 %	0,58 %
Egenkapitalrentabilitet før skatt	10,55 %	12,31 %	10,09 %	9,97 %	9,51 %
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	8,19 %	9,95 %	7,55 %	7,45 %	6,50 %
Kostnader i % av totale inntekter	52,43 %	55,36 %	59,95 %	56,06 %	60,43 %
Kostnader i % av totale inntekter eks. kursgevinster/tap	53,05 %	56,45 %	58,55 %	56,49 %	60,54 %
Tap i % av brutto utlån	0,16 %	0,09 %	0,09 %	0,29 %	0,13 %
Kapitaldekning	22,84 %	19,55 %	18,59 %	18,82 %	19,29 %
Kjernekapitaldekning	20,12 %	17,34 %	16,54 %	17,99 %	18,24 %
Ren kjernekapitalandel	17,39 %	15,13 %	14,48 %	14,44 %	13,52 %
Uvektet kjernekapital	10,25 %	9,09 %	8,36 %	8,36 %	
12 mnd forvaltningsvekst	- 4,03 %	3,97 %	7,96 %	9,92 %	-7,24 %
12 mnd utlånsvekst	- 5,48 %	- 0,39 %	7,20 %	10,67 %	-3,20 %
12 mnd utlånsvekst inkl Eika Boligkreditt AS	- 3,60 %	1,73 %	9,08 %	13,35 %	2,36 %
12 mnd innskuddsvekst	- 1,78 %	4,58 %	5,89 %	6,50 %	-7,42 %
Innskudd i % av utlån	92,14 %	88,67 %	84,46 %	85,51 %	88,86 %
LCR	150	121	135	80	
NSFR	126	125	132	140	

Norsk økonomi 2017

Norsk økonomi vendte tilbake til normal vekst igjen i 2017, etter svak utvikling i de foregående to år, drevet av økte boliginvesteringer, og god vekst i det private konsum. BNP for Fastlands-Norge økte med 1,8 pst i 2017, med en vekst i privat konsum på 2,3 pst fra året før. Boliginvesteringene økte markert, drevet av de senere års sterke prisvekst for brukte boliger. Arbeidsledigheten målt ved Statistisk Sentralbyrås AKU-måling falt fra 4,4 pst i desember 2016 til om lag 4 pst ved utgangen av 2017. Tilsvarende nedgang på NAV sine ledighetstall var fra 3,6 pst til 3,1 pst fra desember 2016 til desember 2017. Et strammere arbeidsmarked ser ikke ut til å ha gitt økt lønnspress dette år. For 2017 ble lønnsveksten 2,3 pst. Konsumprisveksten steg med normale 1,8 pst fra 2016 til 2017.

2017 var året da prisene i boligmarkedene i Norge fikk et markert omslag, med en nedgang i andre halvår etter flere år med sterk prisvekst.

Boligprisveksten i hovedstaden fikk det sterkeste omslag, men omslaget var tydelig også i våre andre storbyer. Statistisk Sentralbyrås bruktboligindeks for Norge i 4. kvartal i 2017 var 4 pst lavere enn toppen i 1. kvartal samme år.

Norges Bank holdt rentene uendret gjennom året, med en foliorente på 0,5 pst. I løpet av året holdt bankenes utlånsrente for flytende boliglån seg ganske stabil på 2,5 pst.

Kredittveksten for husholdninger var på 6,5 pst fra desember 2016 til samme måned i 2017, til en samlet krongjeld på 3 263 millioner kroner.

Husholdningenes gjeld er nå rekordstor, til tross for at boligprisene har falt tilbake. For å bremse låneveksten innførte Finanstilsynet forsommeren 2017 nye og strengere retningslinjer for forbrukslån. Boliglånsforskriften fra desember 2016 ble videreført, og bankene fikk krav om økt motsyklisk kapitalbuffer. Fra 31. desember 2017 skal den motsykliske kapitalbufferen utgjøre 2 prosent.

Hverken boligprisfall, innstramninger i boliglånsforskriften eller nye retningslinjer for forbrukslån har så langt klart å få ned gjeldsveksten merkbart.

Husholdningenes høye gjeldsbyrde var en sårbarhet i økonomien i 2017, en sårbarhet som vedvarer inn i 2018. Norske foretak økte sin gjeld med 4,9 pst i året til november 2017, hjulpet av en bedring i utsiktene for næringslivet.

Egenkapitalbevis viste en sterk utvikling gjennom 2017. OSEEX, som er delindeksen for egenkapitalbevis på Oslo Børs, steg med 25 pst gjennom året.

Kronekursen svekket seg gjennom 2017 med om lag 3 pst målt ved den handelsveide indeks i-44. Dette til tross for at oljeprisen løftet seg fra 59 USD per fat for Brent Blend, til 62 USD i løpet av året. En endring som normalt skulle gi styrket kronekurs. Utenrikshandelen ble hjulpet av økte oljepriser, og Norge endte med et handelsoverskudd på 160 milliarder kroner for 2017, opp 12,7 pst fra året før.

I senere år har økt oljepengebruk bidratt til økonomisk vekst. I 2017 økte bruken av oljepenger målt ved det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet med 12 milliarder kroner, motsvarende 0,4 pst av BNP for Fastlands-Norge. Et solid vekstbidrag som både ga rom for skattelette, og for økt offentlig sysselsetting.

Ved utgangen av 2017 var utsiktene for 2018 gode for de fleste næringer utenom boligbygging, hvor tidene er mere usikre enn de har vært i senere år. Konsensusestimater tilsier at vi får en vekst på om lag 2 pst i Fastlands-Norges BNP for regnskapsåret 2018.

Kilde: Sjeføkonom Jan Ludvig Andreassen

Markedet

Den økonomiske utviklingen som har preget norsk økonomi har også påvirket vårt distrikt. Konkurransesituasjonen i vårt markedsområde er fremdeles sterk, spesielt knytter dette seg mot privatmarkedet og boliglån til ungdomsgruppen.

På tross av dette har BANKEN allikevel klart å opprettholde sin markedsposisjon innen privatmarkedet hvor privatkunden ønsker å benytte vår bank til både boliglån og øvrige bankprodukter, som i stor grad har gitt de resultatene vi ønsket oss. Banken har i henhold til sine strategier holdt sin posisjon innen personmarkedsområdet, men redusert sin

aktivitet mot næringsengasjementene og kundenes eksponering i valutalån. Totalt har banken fått netto 100 nye privatkunder i 2017 og hadde en utlånsreduksjon på 131 mill kroner, som knytter seg i sin helhet til næringskunder. Vår mulighet til bruk av boligkredittselskap er fortsatt viktig, og vi hadde ved utgangen av 2017 en portefølje på 1064 mill kroner via Eika Boligkreditt AS, som er en økning på 7 mill kroner fra året før.

Banken har klart å opprettholde sin betydelige markedsposisjon i Kvinesdal, har holdt vår posisjon som en bank for hele Listerregionen og styrket vår lønnsomhet ved salgskontorene i Kristiansand, Lyngdal og Sirdal.

Banken videreutvikler sine produktpakker og er i dag, sammen med Eikas produktspekter, - konkurransedyktig på både kvalitet, innhold og pris. Ungdomspakken, "Heilt Rått" som retter seg mot ungdom i aldersgruppen 13 til 18 år er fortsatt en suksess. Nærmere 400 ungdommer nytter seg i dag av kortet. I tillegg til vanlige banktjenester gir dette også mulighet for deltagelse og rabatt på fritids- og kulturaktiviteter.

Som en videreføring av dette segmentet har vi egen produktpakke for studenter, samt boliglåns pakke til ungdom i aldersgruppen 18 til 33 år. BANKEN Ung har medført at vi har opprettholdt kundekontakten med ungdom og førstegangsetablerere. En videreførsel er produktet BANKEN Loyal som støtter opp om vår strategi om å ha kundeforhold som er langsiktige med nære og trygge relasjoner.

Gjennom bankens spareprodukter, spesielt Superspar, Spar32 og BANKEN Spar har vi klart å opprettholde bankens mål om innskuddsdekning som ved utgangen av året utgjorde i overkant av 2 milliarder kroner, som gav en innskuddsdekning på 92,14 %.

VIPPS som BANKEN er en del av via sitt eierskap i Eika Gruppen, samt vår egen smart app med oversikt og utførelse av alle bankens tjenester og produkter via smarttelefon er blitt en flott og svært populær løsning for våre kunder, og viser at med godt samarbeid med mange andre banker gjennom EIKA, er vi svært konkurransedyktig på den nye teknologien.

Banken har fortsatt en betydelig portefølje innen forsikringsprodukter og spesielt har våre kunder blitt mer bevisst i forhold til personforsikring, både for voksne og barn. Banken vil fortsatt

satse innen forsikring og flere ansatte har gjennomført bransjens kompetansekrav som autorisert rådgiver.

Våre salgskontor i Kristiansand, Lyngdal og Sirdal har gjennom året hatt volumøkning i tråd med våre budsjetter, tross sterk konkurranse i markedet. Samlokalisering med Aktiv EiendomsMegling ved vårt hjemsted i Kvinesdal og våre salgskontorer har gitt et bredere spekter og mer komplett finanshus for å dekke kundens totale behov. I 2017 videreutviklet vi prosjektet «aktiv kundeomsorg» med Helhetlig Økonomisk Gjennomgang (HØR) som har som hensikt å ha bedre kvalitet i vår kunderådgiving. Våre verdier – Nær, trygg og engasjert skal i dette konseptet bli enda mer tydelig ved vår kontakt med kunden. Dette opplever vi som svært positivt, og gir inspirasjon og grunnlag for å fortsette vårt mål om å ha de mest fornøyde kundene.

Strategi og strategisk samarbeid

Kvinesdal Sparebank er en selvstendig bank med lokal forankring. Banken har i dag hjemsted i Liknes i Kvinesdal og har en sterk markedsposisjon i kommunen. Etableringen med salgskontor i Kristiansand og nye bankkonsepter i både Sirdal og Lyngdal har vært med på å spre bankens virksomhet over et større geografisk område, og en stor andel av våre kunder, spesielt innen privatmarkedet har tilhold utenfor hjemstedet.

Kvinesdal Sparebank har en eierandel i Sør-Vest Megleren (Aktiv EiendomsMegling) og har samlokalisert våre virksomheter både i Kvinesdal og Lyngdal. Banken er også medeier med 50 % i regnskapskontoret Merkantil Service AS, som i dag har kontorer i bankbygget i Liknes.

Vår erfaring som egenkapitalbevisbank, har vært positiv på flere områder. Krav til kvalitet og lønnsomhet er styrket ved at enda flere er opptatt av banken gjennom sitt eierskap, samt at vi har styrket vår soliditet i kroner med økt kjernekapital. Dette vises igjen i gode resultater også for 2017.

Vår visjon er "Dine drømmer – Vår utfordring" og vår verdiplattform "nær, trygg og engasjert" har vært med å bygge opp gode kunderelasjoner.

Eika Alliansen.

Kvinesdal Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av 69 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 400 milliarder kroner, nær en million kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en

av de største aktørene i det norske bankmarkedet - og en av de viktigste aktørene for norske lokalsamfunn.

Lokalbankene ved din side

Lokalbanker har bidratt til økonomisk utvikling og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200 år. Lokalbankene i Eika Alliansen har full selvstendighet og styring av egen strategi og sin lokale merkevare. Nærhet og personlig engasjement for kundene og lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundenes behov og bedriftenes lokale marked, er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn. Lokalbankene i Eika Alliansen er dermed unike og viktige økonomiske bidragsytere til vekst og utvikling for både privatpersoner og norsk samfunns- og næringsliv. I første rekke gjennom sitt engasjement for lokalsamfunnet og som tilbyder av økonomisk rådgiving, kreditt og finans- produkter tilpasset lokalt næringsliv og folk flest. Lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med 69 lokalbanker med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og arbeidsplasser i mange norske lokalsamfunn.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppens visjon er «Vi styrker lokalbanken». Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen. Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen utvikler og leverer tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som skal sikre videre vekst og utvikling i bankene, lokalsamfunnet og ikke minst for kundene. Konkret innebærer det blant annet å levere en komplett plattform for bank-infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tjenester som nett- og mobilbank. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressurser i utvikling av nye, digitale løsninger for lokalbankene. Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I

tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes næringspolitiske interesser på disse områdene. Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurransedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er et kredittforetak som er eid av 67 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften i forhold til større norske og internasjonale banker. Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på om lag 100 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån

Ved utgangen av 2017 har Kvinesdal Sparebank finansiert 1,064 milliarder kroner i Eika Boligkreditt, og har en eierpost i selskapet på 1,48 %. Eierskapet i Eika Boligkreditt anses som strategisk viktig for BANKEN.

Resultatet

Forutsetning av fortsatt drift

Styret bekrefter at årsregnskapet er satt opp etter gjeldende regler og under forutsetning av fortsatt drift. Etter styrets mening gir resultatet og balanse med tilhørende noter fyllestgjørende informasjon om årets virksomhet og bankens stilling ved årsskiftet. Styret er ellers ikke kjent med forhold etter årsskiftet som påvirker bedømmelsen av resultat og stilling.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

Banken hadde i 2017 netto rente- og kredittprovisjonsinntekter på 46,3 mill kroner (mot 50,2 mill kroner i 2016), som er en reduksjon fra 1,76 % til 1,64 % av

gjennomsnittlig forvaltningskapital. Årsaken til dette er først og fremst stor konkurranse i markedet, hvor pris har vært et viktig moment i å beholde og skaffe nye kunder. Spesielt innen personmarkedet har dette vært gjeldende, men med en betydelig reduksjon i utlån innen bedriftsmarkedet slår dette negativt ut på rentenettoen. Det er betalt avgift til Bankenes Sikringsfond på 1,6 mill kroner (1,5 mill kroner) som reduserer rentemarginen.

Andre driftsinntekter

Netto andre driftsinntekter er 26,5 mill kroner (24,1 mill kroner) som prosentvis er en økning fra 0,85 % til 0,94 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Provisjons- og gebyrinntekter er økt med 1,5 mill kroner. Dette skyldes først og fremst høyere provisjonsinntekter fra Eika Boligkreditt. Vi har mottatt utbytte fra Eika Gruppen AS på 3,7 mill kroner og fra Eika Boligkreditt AS på 1,4 mill kroner. Bankens portefølje av obligasjoner forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS.

Driftskostnader

Lønn- og generelle administrasjonskostnader er 26,4 mill kroner (29,7 mill kroner). Lønn er redusert med 1,6 mill kroner grunnet redusert bemanning og utkontraktering av depottjenesten. Pensjoner er redusert med 3,6 mill kroner. Banken avvirket ytelsespensjonsordningen 01.01.2017.

Som følge av dette er det inntektsført 5,0 mill kroner av tidligere bokført pensjonsforpliktelse. I tillegg er det inntektsført 0,8 mill som følge av opphør av uføredel knyttet til innskuddspensjon. Kostnadsføring av reforhandlet førtidspensjonsavtale med nåværende banksjef utgjør i 2017 1,98 mill. Netto utgjør disse to hendelsene en inntektsføring på 3,8 mill.

Sosiale kostnader er økt med 0,6 mill kroner som følge av innført finansskatt.

Administrasjonskostnader er 15,2 mill kroner (14 mill kroner). Denne økningen skyldes i hovedsak utgifter til Eika depotservice. Banken utkontrakterte 1. februar 2017 depottjenesten til Eika depotservice i Trondheim. Sum driftskostnader er 38,2 mill kroner (41,1 mill kroner) og i prosent av forvaltningskapital redusert til 1,35 % (1,44 %). Kostnader i prosent av inntekter (eksklusiv kurstap/gevinst på verdipapirer og valuta) er 53,05 % (55,36 %).

Tap og nedskrivninger

Lån og garantier er gjennomgått og vurdert i

samsvar med Finanstilsynet sine retningslinjer. Netto tap utgjør 3,6 mill kroner og tapskostnaden utgjør da 0,16 % av brutto utlån. Dette er høyere enn fjoråret. Gruppevis nedskrivninger er vurdert etter bankens retningslinjer og risikoklassifiseringsmodell og som ved utgangen av året utgjør 11 mill kroner.

Skatt

Skattekostnaden er beregnet til 6,9 mill kroner. (6,3 mill kroner)

Disponering av resultat

Resultat av ordinær drift før skatt og tap er et overskudd på 34,6 mill kroner (33,1 mill kroner). Overskudd etter skatt er 24,1 mill kroner (26,6 mill kroner) som styret foreslår fordelt mellom eierne av egenkapitalbevis og fond til banken etter følgende fordeling:

Resultat for regnskapsåret	kr 24 081 072,44
----------------------------	------------------

I tillegg mottatt utbytte 2016 med kr 8 319,50 på egne EK-bevis – totalt kr 24 089 391,94 som foreslått disponeres slik:

Avsatt til gavefond	kr 300 000,00
Utbytte på egenkapitalbevis	kr 2 232 972,00
Overført til sparebankens fond	kr 17 228 186,65
Overført til utjevningsfond	kr 4 328 233,29

Balansen

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av året 2.784 mill kroner (2.901 mill kroner). Inklusiv utlån via Eika BoligKreditt AS har banken en forvaltningskapital på 3.848 mill kroner (3.957 mill kroner) som er en reduksjon på 2,8 %.

Utlån

Samlet utlån til kunder utgjorde ved årsskiftet 2.258 mill kroner (2.389 mill kroner), som tilsvarer en prosentvis reduksjon på - 5,48 % fra i fjor. Garantiansvaret utgjorde 45 mill kroner (63 mill kroner). Ubenyttede rammekreditter utgjorde 182 mill kroner (200 mill kroner). Bankens utlånsreduksjon knytter seg i hovedsak til bedriftsmarkedet.

Banken benytter Eika Boligkreditt AS til avlastning av boliglån innenfor 60 % av boligens verdi, og har en portefølje ved utgangen av året på 1.064 mill kroner. Bankens garantiansvar er på 19 mill kroner. Utlånsreduksjon inklusiv Eika Boligkreditt AS ble - 3,60 % (1,73 %).

Av samlet utlån og garantier utgjør 85,0 % (81,2 %) privatkunder og 15,0 % (18,8 %) bedriftskunder hensyntatt bankens portefølje av

personkundelån i Eika Boligkreditt AS. Den geografiske fordeling av utlånsporteføljen viser at 86,5 % (86,7 %) av utlånsvolumet er knyttet til Vest Agder fylke.

Innskudd

Innskudd fra kunder utgjorde 2.081 mill kroner (2.118 mill kroner) ved årsskiftet. Dette er en reduksjon på - 1,78 % (4,6 %). Bankens målsetting for innskuddsdekningen er større enn 85 % og var ved årsskiftet 92,14 % (88,7 %) i forhold til utlån i egen balanse. Inkludert lån overført til Eika Boligkreditt var innskuddsdekningen på 62,63 % (61,46 %). Personkundene står for 74,04 % av innskuddene mot 72,70 % i 2016. Banken har en tilfredsstillende spredning av sine innskudd, og styret vurderer likviditetsrisikoen i innskuddsporteføljen som begrenset. Alle innskudd kan reguleres i takt med markedsrenten etter varslingsregler fastsatt i Finansavtaleloven. Styret er meget tilfreds med innskuddsdekningen.

Verdipapirer

Hovedmålet med kjøp av obligasjoner er å dekke krav til likviditet. Banken sin portefølje av obligasjoner er bankens likviditetsreserve og er dermed ingen handelsportefølje.

Egenkapital og kapitaldekning

Bankens egenkapital på 294,2 mill kroner består av sparebankens fond på 214,3 mill kroner, gavefond 1,4 mill kroner, utjevningfond 18,7 mill kroner, eierandelskapital på 54,2 mill kroner herav egenbeholdning av egenkapitalbevis på 0,2 mill kroner og overkursfond på 5,8 mill kroner. I løpet av 2017 har banken hatt en egenkapitalemisjon som har medført en innbetaling på 7,6 mill kroner i ny kapital. Banken tok i juni 2013 opp et fondsobligasjonslån på 35 mill kroner og et tidsbegrenset ansvarlig lån på 25 mill kroner samt i november 2015 et fondsobligasjonslån på 10 mill kroner og et tidsbegrenset ansvarlig lån på 20 mill kroner. I juni 2018 er det call på fondsobligasjon og tidsbegrenset ansvarlig lån som ble innhentet i 2013.

Kvinesdal Sparebank mottok i mai 2017 brev fra Finanstilsynet med vedtak om pilar 2 krav på 3 % av beregningsgrunnlaget under pilar 1. Finanstilsynets vedtak om pilar 2 krav trådte i kraft 30. juni 2017.

Styret vurderer bankens kapitalforhold som tilfredsstillende sett i sammenheng med risikoprofil og virksomhetsomfang, men arbeidet med kapitaldekning har hatt høy prioritet.

Bankens ansvarlige kapital er 332,3 mill kroner som utgjør en kapitaldekning på 22,84 % (19,55 %). Kjernekapitaldekningen er 20,12 % (17,34 %). Bankens rene kjernekapital utgjør ved utgangen av året 253 mill kroner (235 mill kroner) og tilsvarer en prosent på 17,39 (15,13 %). Bankens beregningsgrunnlag for kapitaldekning sett i forhold til forvaltningskapitalen var pr. 31.12.2017 på 52 % (53 %). Egenkapitalrentabiliteten etter skatt utgjør 8,19 % (9,95 %). Uvektet kjernekapital er 10,25 % (9,09 %).

Eierandelskapital

Kvinesdal Sparebank hadde ved utgangen av 2017 en eierandelskapital på 54,2 mill kroner fordelt på 637 992 egenkapitalbevis, hver andel pålydende kroner 85,-. Banken har en egen portefølje på 0,2 mill kroner av egne egenkapitalbevis.

Eierforhold

Totalt antall egenkapitaleiere er 112. Egenkapitalbevisbrøken pr 31.12.2017 er 26,68 % (25,18 %).

Utbyttepolitikk

Kvinesdal Sparebank har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir god og stabil avkastning på bankens samlede egenkapital. Kvinesdal Sparebank legger til grunn at overskuddet fordeles mellom egenkapitalbevisene og sparebankens fond i henhold til deres andel av bankens egenkapital. Bankens langsiktige mål er at utbytte til egenkapitalbevisene skal utgjøre inntil 50 % av overskuddet gitt at kapitalsituasjonen er tilfredsstillende. For 2017 vil det bli utbetalt et utbytte på kroner 3,50 for hvert egenkapitalbevis, som samlet utgjør 2,2 mill kroner.

Investorpolitikk

Banken legger betydelig vekt på at korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om bankens utvikling og resultater skal skape tillit overfor egenkapitalinvestorer. Informasjonen til markedet formidles gjennom Oslo Børs, bankens hjemmesider, nyhetsbrev og pressemeldinger, samt utsendelse av årsrapport til eierne.

Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i Kvinesdal Sparebank omfatter de mål og prinsipper som banken styres og kontrolleres etter, for å sikre effektiv bruk av bankens ressurser og størst mulig verdiskapning for bankens eiere, innskytere, kunder, ansatte og samfunn.

Eierstyring utøves av generalforsamlingen med sine 16 medlemmer (5 innskytervalgte hvorav 1 med spesiell samfunnsfunksjon, 6 egenkapitalbevisiere og 4 ansattevalgte). Banken ledes av et styre på 5 medlemmer, hvorav ett av medlemmene er valgt av og blandt de ansatte. Styret har det overordnede forvaltningsansvaret for banken, mens den daglige ledelse utøves av banksjef.

Prinsippene og målene i retningslinjene i "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" er lagt til grunn for bankens virksomhet så langt de passer for vår bank.

Risikoeksponering, internkontroll og compliance

Virksomheten i Kvinesdal Sparebank skal holdes innen rammen av en lav til moderat risikoprofil. Styret er av den oppfatning at den interne kontroll er i samsvar med «Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRDIV (CRR/CRDIV – forskriften)». Styret vedtar årlig et prinsippnotat som grunnlag for risikovurdering og bankens internkontroll. Banken har dermed etablert egne risikostrategier, der det er konkretisert styringsmål og rammer. Disse strategiene revideres årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess.

Internkontroll er en prosess hvor hele banken er involvert. Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontrollrutiner. Avdekkede avvik rapporteres løpende via avdelingslederne til banksjef, som igjen i enkelte situasjoner rapporterer videre til bankens styre.

Utviklingen i risikobildet rapporteres kvartalsvis til styret. Banksjefen gir årlig styret en samlet vurdering av de ulike risikoer. Vurderingen er basert på dokumentasjon fra de ulike virksomhetsområdene i banken. Styret følger månedlig opp den økonomiske utvikling og ut fra en helhetsvurdering er styret av den oppfatning at det er tilfredsstillende kontroll med bankens risikoer.

Banksjefens rapport om gjennomføring av internkontrollen samt revisors uavhengige bekreftelse av internkontrollen er på vanlig måte behandlet for 2017. Styret konstaterer at ovennevnte bekreftelser viser at banken har en tilfredsstillende intern kontroll, og drives i henhold til de risikonivåer som styret har fastsatt.

Compliance er risikoen for at banken ilegges offentlige sanksjoner, tap av konsesjon, økonomisk tap eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter.

Nye regler implementeres fortløpende i banken og compliance ansvarlig rapporterer kvartalsvis til styret.

Banken vurderer gjennom en årlig prosess bankens totale kapitalbehov, ICAAP.

Proessen med vurdering av bankens risiko og kapitalbehov er forankret i styrets og ledelsens rutiner for overordnet styring og kontroll.

Offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitaldekningsforskriften vedrørende Pilar III fremkommer på bankens nettside.

Det er tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Dette er risiko for hvordan banken skal kunne tilpasse seg endringer i rammebetingelser og konkurranseforhold. Bankens strategi og utvikling er fastsatt gjennom strategi- og handlingsplaner. Den viktigste forutsetningen for at banken i fremtiden kan være en selvstendig fremtidsrettet, konkurransedyktig og moderne sparebank, er at den har en solid og sunn økonomi. Markedsmessige ambisjoner skal nøye balanseres mot finansiell evne og til å ta på seg risiko. Gjennom god risikostyring skal banken fremstå med en inntjening og resultatutvikling som er stabil og forutsigbar og med mål om å skape mest mulig verdier for alle interessenter, kunden, samfunnet, medarbeiderne, banken og eierne.

Banken har vist evne til raskt å tilpasse seg nye rammevilkår og som liten institusjon med evne til å gjøre raske vedtak for å tilpasse seg endrede markedsvilkår. Styret har fokus på at små organisasjoner har utfordringer med å holde på og utvikle kompetanse innenfor kritiske felter, etterlevelse av myndighetskrav og myndighetsrapportering.

Strategisk risiko har løpende oppmerksomhet fra styret og ledelsen i banken, og samlet sett vurderes ut fra dagens situasjon som moderat.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er historisk sett den største risiko i bankdrift og utgjøres primært av to forhold: Manglende betjeningsevne hos låntager, og underliggende pant eller annen sikkerhet som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig dersom det skal påføre banken tap. Kredittrisiko i banken er primært knyttet til utlåns- og garantiportefølje og delvis til verdipapirbeholdningen.

Bankens aktivitet på kredittrisikoområdet styres av strategiplan, risikopolis, kredittrisiko og

kreditthåndbok. Styringsdokumentene revideres årlig av styret. Kredittpolicyen gir rammer for eksponering, geografisk markedsområde, organisering m.v. og «Retningslinjer for forsvarlig utlånspraksis» fra Finanstilsynet er innarbeidet. Styret har delegert en utlånsfullmakt til banksjefen, som har delegert den videre i organisasjonen, basert på kompetanse og risiko.

Banken har fra 01.02.2017 kjøpt depottjenester fra Eika depotservice. I denne avtalen ligger også kvalitetskontroller på alle innkommende kredittsaker. Eika depotservice rapporterer kvalitet til banken periodisk.

Med bakgrunn i Finanstilsynets forskrifter og interne retningslinjer gjennomgår banken hvert kvartal utlånsporteføljen med henblikk på å identifisere mulige tapsutsatte engasjementer.

Tapskostnad for 2017 utgjør 3,6 mill kr som utgjør 0,16 % av samlet utlån. Individuelle og gruppevis nedskrivninger på utlån utgjør ved årskiftet samlet 18,6 mill kroner.

Bankens utlån er risikoklassifisert med den nye klassifiseringen, RKL 1-12. Banken baserer overvåking og tapsvurderingen på denne klassifiseringen. Kunder innenfor 8-12 er definert som høy risikogruppe. Det arbeides kontinuerlig med høyrisikoengasjementene og kvaliteten generelt i kredittsaker for å oppnå egne strategiske mål knyttet til engasjementene våre.

For næringslivsporteføljen pr 31.12.2017 utgjorde risikoklassene 1-3 (lav risiko) 16,5 % av totale utlån, ubenyttede trekkrettigheter og garantier, mens risikoklasse 4-7 (normal risiko) utgjorde 64 %. Høyrisikoklassene 8-10 utgjorde samlet 13,1 % av porteføljen. Øvrige risikoklasser utgjør 6,4 %. Risikofordelingen har løpende blitt rapportert til styret.

Bankens målgruppe for næringsvirksomhet er mindre bedrifter, og banken har stort fokus og klare mål på størrelsen av enkeltengasjement. Bankens interne retningslinjer sier at en kunde ikke skal utgjøre mer enn 20 prosent av bankens ansvarlige kapital. Ved årsskiftet er ingen av våre engasjement konsolidert over denne grensen. Store engasjement over 10 % av ansvarlig kapital skal over tid ikke utgjøre mer enn 65 % av bankens ansvarlige kapital. Ved årsskiftet utgjør store engasjementer 22,5 % av bankens ansvarlige kapital mot i fjor 37,6 %. 2 kredittengasjement og i tillegg blir investering i aksjer i Eika Boligkreditt AS regnet som stort engasjement.

Rapporteringen som viser misligholdte lån over 90 dager er på 54,6 mill kroner (33 mill kroner) ved utgangen av året. Ingen garantier er misligholdt.

Banken har pr. 31.12.2017 stilt garantier for kunders valutaeksponering på 1,2 mill kroner, eller 0,1 % av samlede utlån og garantier, som er en reduksjon på 15,8 mill kroner fra 2016.

Styret har satt mål for sammensetting av kredittporteføljen, herunder andel høyrisikoengasjementer, andel store engasjementer, konsentrasjonsrisiko og konjunkturutsatte bransjer og krav til dokumentasjon og kredittkvalitet. Dette følges opp av styret via kvartalsrapportering som gir et godt og oversiktlig bilde av bankens totale risikoområder, herunder også marked, likviditet og operasjonell risiko.

Styret følger risikoen i porteføljen løpende og mener at banken i dag har gode rutiner for oppfølging av engasjementene.

Også til verdipapirer er det knyttet kredittrisiko. Det er utarbeidet retningslinjer for likviditetsplasseringer. Det skal bare investeres i offentlige- og finansobligasjoner. Banken vurderer kredittrisikoen på verdipapirene som lav. Den samlede kredittrisikoen i banken vurderes i dag som moderat.

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikke har tilstrekkelig med likvider på et bestemt tidspunkt til å møte de forpliktelser som forfaller, benevnes likviditetsrisiko. Kvinesdal Sparebank styrer sin likviditetsrisiko gjennom vedtatt policy. Dokumentet revideres minimum årlig av styret. Banken skal etter retningslinjene ha lav risiko. Her er måltall for kundeinnskudd i forhold til brutto utlån til kunder, krav til lengden banken skal være uavhengig av ny finansiering fra markedet. Det er etablert beredskapsplan for likviditet med tilhørende stresstest og prognose.

Banken har mål om en innskuddsdekning på >85 %. Ved utgangen av året var innskuddsdekningen 92,14 %. Bankens likviditetsindikatorer 1 og 2 på konsolidert basis var 31.12.2017 på 112 % og 116 % som er innenfor Finanstilsynets anbefaling på henholdsvis 105 % og 110 %. Bankens LCR er 31.12.2017 150.

Likviditetsreserven består av innskudd i Norges Bank og en portefølje av obligasjoner og OMF som er lett omsettelige. Det vesentligste av porteføljen er deponert i Norges Bank

som grunnlag for låneadgang. Banken har trekkrettighet i DNB på 85 mill kroner. Ved å overføre boliglån innenfor 60% av verdi til Eika Boligkreditt AS har banken anledning til å frigjøre kapital og bedre likviditetssituasjonen. Det er klargjort lån som kan overføres om nødvendig.

Underlikviditeten er i hovedsak sikret med langsiktige innlån. Banken har seks senior obligasjonslån på til sammen 291 mill kroner. Disse er inngått med en løpetid på 2-4 år.

Lån formidlet til Eika Boligkreditt AS er utelukkende godt sikrede lån og banken forventer ikke at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 2 % mislighold i porteføljen vil dette utgjøre 21 mill kroner. Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til Eika Boligkreditt AS er etter bankens vurdering begrenset.

Likviditeten følges opp daglig og det rapporteres kvartalsvis til styret. Styret vurderer likviditetsrisikoen til å være lav og under god kontroll.

Markedsrisiko

Markedsrisiko knytter seg til endringer i rente-, kurs og valutnivå i forhold til bankens eksponering innenfor de forskjellige virksomhetsområder. Styret har fastsatt grenser for eksponering innenfor ovennevnte områder. Policyene revideres minimum årlig.

Renterisiko

Renterisikoen er knyttet til innlån, innskudd, utlån og verdipapirbeholdningen. I all hovedsak har banken flytende rente på både innskudd og utlån, og det er god balanse i rentebindingstiden. Banken kan raskt tilpasse både innskudds- og utlånsrenten ved endringer i det generelle rentenivået. Alle fastrenteinnskudd har forfall på ett år eller kortere. Rentedurasjonen på obligasjonsporteføljen var 0,12 pr 31.12.2017. Banken skal ikke ha mer enn 1,0 i durasjon på obligasjonsporteføljen. Renterisiko i balansen utgjør 0,8 mill kroner og er innenfor bankens interne rammer. Renterisikoen i banken vurderes således som lav.

Kursrisiko

Kursrisiko oppstår når bankens aksje- og obligasjonsbeholdning får verdien fastsatt av markedsutviklingen. Bankens obligasjonsbeholdning er plassert i papirer som forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS og porteføljen er en funksjon av løpende likviditetsstyring og lovpålagte krav til likviditet. Styret har fastsatt rammer for sammensetning

og styring av porteføljen med meget begrenset rente- og kredittisiko. Styret får kvartalsvis rapport over omsetning og status, og bankens regnskapstall justeres hver måned i forhold til kursutviklingen på obligasjonsbeholdningen. Bankens beholdning av aksjer består av anleggsaksjer hvor den største strategiske plassering er i Eika Boligkreditt AS. Beholdningsoversikt og verdier rapporteres styret hvert kvartal. Totalt sett anses kursrisikoen som moderat.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for tap ved at kursen mellom norske kroner og utenlands valuta skal endre seg i disfavør av den valutaposisjonen banken måtte ha. Banken har ved utgangen av året valutarisiko knyttet til en ubetydelig kontantbeholdning samt en mindre aksjebeholdning av anleggsaksjer i utenlandsk valuta. Banken har ellers ingen balanseposter i utenlandsk valuta. Imidlertid har banken en indirekte valutarisiko i form av garanti for valutalån formidlet til annen kredittinstitusjon. Per 31.12.2017 er denne garantien på 1,2 mill kroner som er sikret med pant. Banken vil på denne garantien kun ha en valutarisiko dersom kunden skulle misligholde lånet. Styret vurderer at banken har lav risiko knyttet til denne garantien. Valutarisikoen på egen balanse vurderes som lav.

Operasjonell risiko

Dette er risiko knyttet til organisasjon, ansatte, systemer, maskiner og bygg. Kartlegging og overvåking av operasjonell risiko gjennomføres i henhold til Finanstilsynets «Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRDIV (CRR/CRDIV – forskriften)», «Forskrift om bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)», «Lov om behandling av personopplysninger med tilhørende forskrift» samt «Lov om hvitvasking og terrorfinansiering med tilhørende forskrift».

Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontrollrutiner. Kombinasjon av egne erfaringer og data fra erfaringsdatabaser tilsier at eventuelle svikt i IT-løsninger sannsynlig er den største operasjonelle risiko for en bank på vår type. Banken har også fokus på hvordan vi best mulig kan etterleve og tilpasse oss nye lover og forskrifter, både gjennom egen kompetanse på området og ved hjelp av våre samarbeidspartnere Eika Gruppen as og Eika VIS.

Banken har således innrettet sin virksomhet for å redusere denne risikoen mest mulig gjennom gode rutiner og systemer, holdninger, kompetanse, forsikring og overvåkning gjennom internkontrollen.

Samlet sett vurderes operasjonell risiko ved utgangen av året som moderat.

Personal, arbeidsmiljø, likestilling, ytre miljø og samfunnsansvar.

Vi har også i årets beretning utarbeidet et eget kapittel knyttet til samfunnsansvar og hvor bankens posisjon og sentrale rolle i utvikling og modernisering av lokalsamfunnet kommer frem. Det er viktig for BANKEN at det gror rundt oss, og vi ser stor verdi i alt som kan bidra til å styrke lokalsamfunnet.

Utsiktene fremover

Kvinesdal Sparebank har som mål å styrke sin posisjon som en selvstendig, fremtidsrettet og konkurransedyktig bank for alle typer banktjenester. Banken har en sterk posisjon i sitt nærrområde. Ved å ha Listerregionen som vårt markedsområde skal vår posisjon ytterligere styrkes. Salgskontorer i Kristiansand, Sirdal og Lyngdal og tett samarbeid og samlokalisering med Aktiv Eiendomsmegling skal gi oss ønsket vekst innen alle typer banktjenester. Banken har styrket sin posisjon i Sirdal ved overgang til nye moderne lokaler og hvor vi i Lyngdal har tatt enda et steg med å gjøre BANKEN til en møteplass, og hvor vi ønsker å ha tette og gode relasjoner med våre kunder.

Kvinesdal Sparebank har en lojal kundemasse, og vi scorer høyt på kundens tilfredshet med banken. Gjennom vår verdiplattform, - nær, trygg og engasjert, skal vi fortsette å utvikle banken, yte god service og ta vare på den tillit som kundene viser oss.

2018 vil også ha sine utfordringer for banken. Større konkurranse og ytterligere

press på marginene gir oss utfordringer på lønnsomhetssiden, og myndighetenes regulatoriske endringer, og stadig nye krav til kapital er utfordrende for små lokale sparebanker. Innføring av finansskatt på lønn med 5 % og 2 % høyere selskapsskatt for finansnæring enn andre bedrifter fra 2018 er også en del av totalbilde. De endringer vi ser med betydelig nedbygging av filialer fra flere banker, gir oss både noen utfordringer, men også muligheter. Vi må være svært bevisst den økte kostnaden vi får med og ha salgskontoret og nærhet til kunden, som skal gi konkurransefortrinn med flere og mer fornøyde kunder og derav gi nødvendig lønnsomhet.

Digitalisering er en viktig forutsetning, men vi skal aktivt bruke vår fysiske tilstedeværelse med gode kundeopplevelser som en del av vår langsiktige konkurransekraft. Vårt sterke fokus på kunden og styrking av kompetansesiden i alle ledd, gjør oss trygge på at Kvinesdal Sparebanks kan se nye 150 år med gode og konkurransedyktige banktjenester i regionen.

Et resultat før skatt på 31 millioner kroner, stabil utvikling i bankens kjernevirksomhet og gode resultater i provisjonsinntekter bekrefter bankens solide posisjon i lokalmarkedet, og banken er enda bedre rustet til å møte våre kunders forventninger og behov.

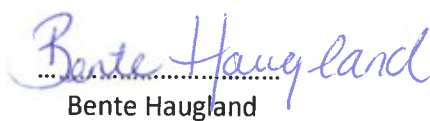
Takk for godt samarbeid

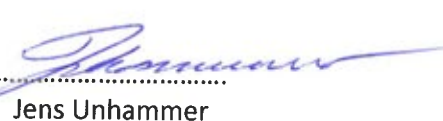
Styret takker alle kundene som har benyttet seg av bankens tjenester og produkter. Styret vil også takke alle medarbeidere og tillitsvalgte for godt samarbeid i året som gikk.

Vi håper samarbeid og felles innsats skal gi positiv utvikling for banken og regionen i årene framover.

Kvinesdal, den 8. mars 2018

Arne Gravdal (leder)

Bente Haugland

Jens Unhammer

Thomas Luraas

Berit Elve

Svein Hermansen (banksjef)

Kvinesdal Sparebanks **SAMFUNNSANSVAR** Corporate Social Responsibility (CSR)

Om Kvinesdal Sparebank

Kvinesdal Sparebank ble etablert i 1870. Vi har hjemsted i Kvinesdal og salgskontor i Kristiansand, Sirdal og Lyngdal.

Kvinesdal Sparebank skal styrke sin posisjon som en selvstendig, fremtidsrettet, konkurransedyktig og moderne bank for alle typer banktjenester.

Med kompetente og engasjerte medarbeidere skal vi ha kundeforhold som er langsiktige med nære og trygge relasjoner.

Gjennom vår profilering og merkevarebygging skal vi uttrykke oss som: **BANKEN**

VÅR VERDIPLATTFORM:
NÆR, TRYGG OG ENGASJERT

VÅR VISJON:
DINE DRØMMER - VÅR UTFORDRING

Bare en bank?

SVEIN HERMANSEN | BANKSJEF

I snart 150 år har vi støttet opp om lokale idrettstalenter, kultur og lokalt næringsliv, og delt av vårt overskudd til ildsjeler og gode samfunnsprosjekter. Det har gitt næring til folk sine drømmer og sørget for utvikling, modernisering og ei levende bygd. Det skal vi fortsette med. Vi er mer enn en bank.

Fra å være en beskjeden og historisk fattig liten bygd driftet på jordbruk, skogbruk og fiske, har mye skjedd i Kvinesdal de siste par hundre årene. Kvinesdal har fått solide kraftinntekter og Norge store oljeinntekter.

Vi har kjempet oss gjennom okkupasjonstiden, vi har gjenoppbygget landet, vi har fått velstand. Vi har gjort det sammen og er en vakker, vennlig og vågal bygd. Vi har kommet langt fordi hver enkelt kvindøl, fjotlending eller fedabu har delt av overskuddet sitt. For det er dét det til syvende og sist handler om: Man må dele for å skape verdier.

Og som dere har delt av deres overskudd, har vi delt av vårt. Banken har

som grunnide å støtte opp om gode krefter i hele bygda. Sammen har vi vært gjennom oppgangstider og nedgangstider. Vi har delt sorger, vi har delt glæder. Og vi har delt overskudd. Slik har det vært siden 1870, og slik skal det fortsatt være.

Vi har skapt mye fint sammen. Du og jeg.

Sentral samfunnsaktør i snart 150 år

Å ha en velfungerende bank er svært viktig og vi har gjennom snart 150 år hatt en sentral rolle i utvikling og modernisering av lokalsamfunnet. Det er viktig for banken at det gror godt rundt oss og vi ser stor verdi i tiltak som bidrar til å styrke lokalsamfunnet.

Gjennom vårt samfunnsansvar har vi som mål å skape flest mulig verdier for alle parter. Ved å være en lærings- og utviklingsorientert organisasjon skal ansvaret vises igjen hos kunden, i samfunnet, hos medarbeidere, eiere og i Bankens lønnsomhet.

I kraft av bankens gavefond og samarbeidsavtaler skal vi i henhold til våre verdier i størst mulig grad ha en miljøprofil med hovedfokus på barn og unge. Våre bidrag skal forene aktivitet og fritid innenfor oppvekst og kultur på en slik måte at vårt næringsområde blir et godt sted å bo.

LEDELSE

BANKENS SAMFUNNSANSVAR

Bankens samfunnsansvar handler om hvordan verdiene skapes. Hvordan vår atferd påvirker menneskerettigheter, samfunn, inkluderende arbeidsliv og arbeidstakerrettigheter. Det dreier seg om svindel- og skadeforebyggende tiltak, sikring av liv, helse og verdier, forretningsetikk og hindre korrupsjon. Samt drive holdningsskapende arbeid og lokalt engasjement. Dette fremkommer i våre prinsipper for samfunnsansvar og etiske retningslinjer og skal vises igjen i god rådgiving og riktige produkter til våre kunder.

BANKEN

Kvinesdal Sparebank etablerte eierandelskapital i 2011 og utstedte i den anledning 550.000 egenkapitalbevis med total innbetaling av egenkapital på 55 mill. samt nyemisjon i 2017 på 87 992 egenkapitalbevis med en total innbetaling på 7,6 mill kroner, - noe som utgjør en eierandelbrøk på 26,68 %. Det er i dag 112 registrerte egenkapitalbevisiere, hvorav 56 er sparebanker. Egenkapitalbevisierne har 6 representanter i generalforsamlingen av totalt 16. De øvrige er innskytere med 6 representanter, hvor en skal representere sparebankens samfunnsfunksjon. De ansatte er representert med 4 representanter. Bankens

hjemsted og administrasjon ligger i Liknes i Kvinesdal og vi har i tillegg salgskontor i Kristiansand, Sirdal og Lyngdal.

Fornøyde kunder gir inspirasjon

Vi plikter å tilby en rådgivning med høy troverdighet og moral og som tar utgangspunkt i kundens behov. Vi tilbyr ikke kunderådgiiverne bonussystemer som gir grunnlag for å handle uten moral og troverdighet.

Vi har som mål og ha de mest fornøyde kunder. Undersøkelser viser at kundene i Kvinesdal Sparebank er svært godt fornøyd med tjenestene vi tilbyr.

Det skal være enkelt å komme i kontakt med oss. Banken skal være en møteplass hvor en har enkel tilgang til våre tjenester. Både gjennom sosiale medier, besøk i våre lokaler samt via våre elektroniske løsninger som nettbank og mobilbank.

BANKEN spiller en viktig rolle som arbeidsgiver og skal ivareta medarbeidernes arbeidsforhold på en god måte. Som tilbyder av produkter og tjenester skal banken ivareta kundens behov samtidig som grunnleggende rettigheter respekteres. Som samfunnsaktør skal banken bidra til at flere kan få realisert sine drømmer.

BANKEN har «Retningslinjer for samfunnsansvar» som slår fast bankens ambisjoner for utøvelse av samfunnsansvar

ANDREAS GREDAL

Kreditsjef

Født 1977. Bosatt i Kristiansand. Andreas er kreditsjef og har vært ansatt siden 2012. Før det har han jobbet som kunderådgiiver i Handelsbanken og som finansrådgiver i Jernbanepersonalets Sparebank. Han har også jobbet som aksjemegler i Aktiv Securities AS. Andreas er utdannet Siviløkonom fra UIA og Executive MBA ved University of Texas at Austin/University of Agder.

**TONE EGELAND
SYVERTSEN**

Assisterende banksjef

Født 1966. Bosatt i Kvinesdal. Tone har lang og bred bankerfaring fra flere avdelinger i Kvinesdal Sparebank siden ansettelsen i 1986. Assisterende banksjef og økonomisjef fra 1995. Hun har ansvar for økonomi, intern drift og personal. Har fra 2015 vært compliance ansvarlig og hatt risikokontrollfunksjonen. Tone er utdannet Bachelor i Bank og Finans fra Handelshøyskolen BI.

SVEIN HERMANSEN

Banksjef

Svein Hermansen, Banksjef. Født 1956. Bosatt i Flekkefjord.

Svein har vært banksjef siden april 2008. Før dette har han jobbet i ulike lederstillinger innen politi og lensmannsetaten, med prosjekter overfor justisdepartementet og Økokrim. Han har også vært senior personalansvarlig i Hydro Energi, økonomisjef og kommunalsjef i Odda kommune, og kom sist fra stillingen som rådmann i Flekkefjord kommune. Hermansen er utdannet innen politi- og lensmannsetaten ved siden av Diplomøkonom fra BI.

EN **ATTRAKTIV** **ARBEIDSPlass** I FREMTIDENS **KVINESDAL**

når det gjelder menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø samt bekjempelse av korrupsjon.

BANKEN ønsker å skape et positivt og utviklende arbeidsmiljø. Gjensidig tillit, basert på samarbeid og åpenhet er grunnlaget for å nå målet. Det samme gjelder i samhandlingen med bankens tillitsvalgte.

BANKENS ansatte forventes å opptre med respekt overfor sine medarbeidere, samt å utvikle relasjoner som støtter opp om den enkeltes medarbeiders integritet. Ærlighet og troverdighet verdsettes høyt. Diskriminering på grunn av kjønn, alder, rase og nasjonalitet skal ikke finne sted, og ingen ansatt i banken skal utsette andre ansatte for mobbing eller seksuell trakassering.

BANKEN har ved utgangen av året 17 ansatte fordelt på 16 årsverk samt konsulenter som samlet utgjør 1 årsverk.

BANKEN har egne retningslinjer for HMS (helse, miljø og sikkerhet). Årlig utarbeides en handlingsplan med konkrete tiltak i henhold til resultat av vernerunde og arbeidsmiljøundersøkelse.

BANKENS ansatte har tilbud om bedriftshelsetjeneste. Vernerunde ble gjennomført i 2017 og viser ingen vesentlige mangler. Banken har tegnet egen helseforsikring på alle ansatte. Det gjennomføres årlige medarbeiderundersøkelse.

Samtidig har banken fokus på sykefravær og har spesifikke retningslinjer for kontakt og oppfølging ved langvarig sykdom. Målet er å få den sykemeldte tilbake i arbeid så raskt som mulig. Sykefraværet for 2017 har vært 6,4 % (3,5 %), hvor av korttidsfravær utgjør 0,6 % (0,6%).

BANKEN har også fokus på sunnhet og helse. Vi tilbyr medarbeiderne kantine- og fruktordning,

samt treningsfasiliteter i egne lokaler.

BANKEN ønsker også å fastholde og utbygge de sosiale relasjoner og har årlig gjennomført sosiale arrangementer, julebord samt mindre samlinger i løpet av året.

BANKEN ønsker å være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker seg kunnskapsrike og dyktige mennesker. Kompetanseheving vil derfor være en viktig suksessfaktor for å utvikle bankens posisjon i fremtiden.

BANKEN foretar løpende organisasjonsjusteringer og styrking av kompetansenivået for å tilpasse organisasjonen til fremtidige utfordringer. Ansatte må gjennomføre autorisasjonsordning innen investering, samt andre interne sertifiseringer for at vi skal kunne tilby en

tilfredsstillende kunderådgivning.

Ved utgangen av 2017 hadde banken åtte

autoriserte finansielle rådgivere og fire autoriserte forsikringsrådgivere. For 2017 har det kommet nye autorisasjonskrav for ansatte som jobber med kreditt PM. Det er tre ansatte som har gjennomført dette i 2017. Banken har to ansatte som har gjennomført internsertifisering «Kundesenter» og to har gjennomført internsertifisering «Antihvitvask». Ved utgangen av året var det 10 kvinner og 7 menn ansatt i banken. Kvinneandelen utgjorde 59 %. Ledergruppen består av tre personer hvorav en kvinne og to menn. Styret består av fem personer hvorav to kvinner og tre menn. En mann og en kvinne møter som vararepresentanter. Basert på dagens situasjon er det ikke vurdert som nødvendig å iverksette noen spesielle tiltak med hensyn til likestilling. Arbeidsmiljøet i vår virksomhet blir målt i undersøkelser fra KANTAR TNS og lokalt via Bedriftshelsetjenesten. Målingene viser gode resultater og gir et godt grunnlag for videreføring av det eksisterende arbeid.

BANKEN skal støtte og respektere internasjonale menneskerettigheter.

medarbeidere som trives
MEDARBEIDERE
skaper resultater

I henhold til våre «Retningslinjer for samfunnsansvar» skal ingen medvirke til brudd på menneskerettighetene. BANKEN møter hver dag kunder av utenlandsk opprinnelse med ulik kulturell bakgrunn. Alle behandles med respekt og håndteres i henhold til vår strategi om at vi skal ha de mest fornøyde kundene.

BANKEN har sin virksomhet i Norge og møter ikke store utfordringer knyttet til menneskerettigheter i sin daglige virksomhet.

BANKEN skal fortrinnsvis inngå avtaler med leverandører som i hele sin virksomhet respekterer grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter. Disse skal også være bevisst sitt samfunnsansvar ved valg og oppfølging av sine underleverandører. I vår dialog med kunder og andre interessenter kan menneskerettigheter være ett tema i forbindelse med utlån og oppfølging av leverandører.

BANKEN har et betydelig forbruk av IKT-tjenester, telefoni, porto og frakt. Vi vedlikeholder en stor bygningsmasse noe som gir oppdrag til lokale håndverkere. Vi kjøper de fleste varer og tjenester fra regionale og lokale leverandører så lenge disse er konkurransedyktige. Banken tilbyr Fairtrade kaffe på kaffemaskinen til våre kunder

og internt i virksomheten.

BANKEN stiller også ansatte til disposisjon i forbindelse med tellekorps for årlige nasjonale innsamlingsaksjoner.

Økonomisk kriminalitet er profittmotiverte, lovstridige handlinger. Kriminaliteten kjennetegnes ved at den retter seg mot både enkeltindivid og samfunnsinteresser og store organisasjoner. Banken har retningslinjer for å avdekke og bekjempe organisert økonomisk kriminalitet og enkeltindividers forsøk på økonomisk vinning gjennom kriminelle handlinger. Antall tilfeller av epostsvindel har økt dramatisk i løpet av 2017. Kunder i banken har også blitt utsatt for forsøk på dette, men vi har klart å stoppe sakene før kundene har blitt påført økonomisk tap.

Gjennom bankens styring har vi retningslinjer for å bekjempe korrupsjon gjennom antihvitvaskreglement, etiske retningslinjer, rutiner for varsling og retningslinjer for forsvarlig utlånspraksis.

BANKEN er underlagt myndighetens hvitvaskingsregelverk som skal bidra til å bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering. Vi er blant annet pålagt å utrede alle mistenkelige transaksjoner, såkalt forsterket kundekontroll. Et slikt behov varsles automatisk via bankens systemer.

MEDARBEIDERE TRIVES PÅ PARADISET GAU

BANKEN har arbeidsprosesser som skal hindre korrupsjon. Alle bankens medarbeidere gjennomfører årlig eget opplæringsprogram for antihvitvask.

Compliance gjennomgang og internkontrollene har ikke avdekket vesentlige avvik i 2017. Våre ansatte spiller også en viktig rolle utenfor vår virksomhet. Deres kunnskap kommer samfunnet til gode gjennom at flere av de ansatte er engasjert i ulike eksterne nettverk og deltar aktivt i frivillige organisasjoner og lag.

BANKEN har oppnådd gode resultater i det nåværende arbeid og vil videreføre miljøprofilen ved å gjøre våre ansatte enda mer bevisst på viktigheten av dette.

BANKEN vil fortsette arbeidet for at samfunnsansvar i bankens retningslinjer skal bli enda klarere formulert, og at vurdering av disse forhold inngår som en naturlig del av våre prosesser.

BANKEN ønsker å opptre ansvarlig i forhold til klima og miljø. Banken vil fremme bruk av miljøvennlige produkter i egen drift så langt det er mulig. Dette fremgår i retningslinjer for samfunnsansvar og helse, miljø og sikkerhet. Ved bruk av produkter som påvirker helse og

miljø skal banken vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å forbygge og begrense slike skader. Banken skal nøye vurdere hvilke reiser som kan erstattes med telefonmøter eller videokonferanser.

BANKEN har et kritisk blikk på bruk av elektrisitet og slår av lys ved arbeidstidens slutt og i rom som ikke er i bruk. Vi oppgraderte ventilasjonsanlegget i 2016 for å i større grad kunne tilpasse energibruken til de behov virksomheten har i dag, enn da anlegget ble installert i 1991. Energiforbruket styres med dag og nattsinking.

BANKEN har egne vilkår for de som kjøper El-bil, og ved våre salgskontor i Sirdal og Lyngdal er montert ladestasjon.

Miljøfyrtårn, vårt energiforbruk, bedre håndtering av avfall og redusert papirforbruk via elektroniske løsninger både i forbindelse med behandling og annonsering av våre banktjenester er områder vi ønsker å ha fokus på. I vår planlegging av nye banklokaler vil dette ha stor oppmerksomhet.

BANKEN har ikke særskilt klimaregnskap. Vår drift forurensrer ikke det ytre miljø utover det som er vanlig for denne type virksomhet.

USTATOPPEN...

FORANKVINESDALSIDEN1870

GAVEFOND | SAMARBEIDSAVTALER

GAVEFOND OG SAMARBEIDSAVTALER

Det utdeles årlig gaver av bankens overskudd til veldedige formål. Banken har også en rekke samarbeidsavtaler- både enkeltarrangement og avtaler som går over flere år. I gavefondet for 2017 har vi disponibelt kr 200.000 til lokale foreninger. Som sponsor markedsfører vi oss gjennom utallige aktiviteter i nærmiljøet.

SAMARBEIDSAVTALER: Man kan nevne Kvinesdal Karateklubb, Knaben og Fjotland IL, Kvinesdal RC Klubb, Kvinesdal Idrettslag, Kvinesdal Musikkorps, Kvinesdal Sykkleklubb, Kvinlog Skolekorps, Turløpet Hav til Hei, Suleskar Maraton, Kvinesdal Skolekorps, Bygningsvernprisen, Tjodolvstafetten, Handelshuset Kv.dal, Heilt på Jordet, Fjotlandsdagen, Tonstad IL, Knaben Ski og Aktivitetssenter, Refleksvester barnehage/skole, Treklang, Innovasjonsgruppe Fjotland basarer, konserter og mye mer!

GAVEFOND: Kvinesdal Jeger og Fiskeforening, Knaben & Fjotland IL, Kvinesdal Turnforening, Kvinesdal RC-klubb, NMK Kvinesdal, Kvinesdal Skytterlag, Kvinesdal IL, Kvinesdal Karateklubb, Kvinesdal Pistolklubb, Kvinesdal Lokallag av NFU, Lister Storlag Astma og Allergi Forening, Kvinesdal lag av LHL, "Sammen om nøden" Son, Feda Sanitetsforening, Kvinesdal Sanitetsforening, Refsti Velforening, Kvinesdal Bygdekvinne lag, Veggeland Forsamlingshus, U.L.Kvindølen, Storekvina Bedehus, Øye Bedehus, Harbakk Grendehus, Fjotland Bedehus, Austerdalen I.U.F.(Eiesland bedehus), Feda Søndagsskole, Øye Søndagsskole, Storekvina Søndagsskole, Kvinesdal Musikkorps, Liknes Barnekor, Feda Skolekorps, Kvinesdal Soul Children, Kvinesdal Skolekorps, Kvinlog Barnekor, Liknes Impuls, Misjonshytta Jente og Guttelag, Øye Yngres, Liknes Jentelag, Rafoss Hobbyklubb, Maks Kvinlog, KRIK Kvinlog, Ground Zero, Kirken i Dalen, Between Engedal - Fjotland Misjonssamband, Fjotland IUF, med flere.

I tillegg er vi medlem av næringsforeningene i Kvinesdal, Kristiansand, Sirdal, Lyngdal og Flekkefjord.

SOSIALE MEDIER OG DIGITALE LØSNINGER

I bankens distribusjonsstrategi inngår bankens kontornett, digitale kanaler, sosiale medier, spesialistfunksjoner og telefon, som omfatter kundeservice, telebank og mobil- og brettbank.

Med mobilbanken har du alt du trenger i din bankhverdag. Den er enkelt tilgjengelig hele døgnet og har vært en enorm suksess for Banken. Med Vipps så ble også betaling enda enklere. Alle Eika bankene er medeier i Vipps sammen med DNB. Sammen skal vi sørge for at Vipps leverer de enkleste og mest nyskapende betalingstjenestene til norske privatpersoner og bedrifter.

Lanseringen av vår Facebook side i desember 2010 har over tid tilført oss en ny måte å ha dialog med kunder på. Vi har stadig en økning av henvendelser via denne kanalen og det virker som kunden setter pris på det. Facebook siden blir jevnlig brukt til å markedsføre kampanjer og andre aktiviteter.

Vi har også gode løsninger i vår automatbank hvor kunden kan utføre alle sine behov for kontanter, både med innskudd og uttak, - både i norske og utenlandske valuta har vi gitt kunden de muligheter de skal ha for kontanter. Å være tilgjengelig utover vanlige åpningstider vil være en viktig faktor i vår måte å drive bank på i fremtiden.

TILBAKEBLIKK...

ÅPNING AV BANKEN ARENA

SAMMENSLÅING AV KNABEN OG FJOTLAND IL

Knaben og Fjotland IL ble stiftet 1. januar 2017. Etter flere tidligere samtaler om samanslåing, kom medlemmar og styrene til Knaben IL og Fjotland IL i 2016 til at det var tid for ei samanslåing av dei to lagene. Selv om det opp gjennom årene har vært skarp kniving klubbene imellom i både fotball og ski har det hele tiden vært et godt samarbeid der en har hjulpet hverandre med ulike arrangement.

17. september 2017 ble sammenslåingen markert med overrekelse av gaver og en markering av Bankens samarbeid med den nye klubben. En klubb som holder til i øverste del av kommunen men som favner hele kommunens innbyggere i aktivitet. Med skiskyting, fotball, langrenn og friidrett som hovedfokus sikrer KFIL stor bredde på idrettsgrener i Kvinesdal kommune.

10 ÅR MED BANKEN

Svein Hermansens tid som banksjef er over 1. mai. Da overlater han roret til Vidar Torsøe.

Av Jan Kåre Rafoss

– De 10 årene har gått veldig fort, og vi har vært igjennom en enorm utvikling. Bankvirksomheten i dag er ikke slik den var da jeg

begynte, sier Hermansen. Men Kvinesdal Sparebank står støtt og har et godt fotfeste, mener han.
– Kravene til å drive bankvirksomhet blir stadig

tøffere, blant annet med hensyn til å innfri kravene til kapital. Vi ville gjerne vært enda større, vokst mer – men tøffe kapitalkrav fra myndighetene gjør at dette

er vanskelig. Siden 2008 har bankene blitt gjenstand for høyere kapitalkrav, og for hver krone en låner ut, må bankene ha mer i egenkapital. Hermansen har vært en synlig banksjef – akkurat som han var da han var rådmann i Flekkefjord. Det har vært oppturer og nedturer.

Utsikten Hotell, for eksempel. Der har det gått ned og opp.

– Hotellet på Utsikten har tatt mer kapital enn det burde. I ettertid er det lett å si at banken påtok seg en større oppgave enn vi hadde kapital til. Det var krevende både å være med på finansieringen og eiersiden på hotellet, innrømmer Hermansen.

– Ville dere gjort det samme i dag?

– Vi ville

nok ikke deltatt i så stor grad. Det ligger ikke i en banks virksomhet å eie og drive et hotell. Når det er sagt, har The Bølgen & Moi Hotell Utsikten nå gode drivere med vyer og ambisjoner. Hermansen håper og tror at bankens engasjement i hotellet etter hvert kan ta slutt:

– Vi har et ønske om at folk som vil og kan hoteldrift, skal overta helt og fullt. Dette jobbes det med kontinuerlig. Fra bankens side er det jeg som har jobbet med hotellet – og det har uten tvil tatt tid og ressurser. Kvinesdals Sparebanks engasjement i og rundt hotellet sørget nok også for noen riper i lakken, og bankens navn fikk i enkelte

sammenhenger et litt negativt skjær. Dermed ble det en omprofilering: BANKEN ble etablert.

– Vi ville rigge oss til på en litt annen måte, og profilere oss annerledes. BANKEN ble raskt et ord som ble positivt mottatt også på folkemunne. BANKEN er positivt ladet og omprofileringen har gjort Kvinesdal Sparebank godt. Med hjemsted i Kvinesdal og salgskontorer i Lyngdal,

Sirdal og Kristiansand er lokalbanken en betydelig aktør.

– Men 60 prosent av kundene våre kommer fra andre steder enn Kvinesdal. Da vi

men ikke alle skjønne konseptet. Poenget var å kunne ha bank, eiendom og kafédrift/møteplass på ett og samme sted. Nå drives kafeen av Kaffihjørnet, –

og er en populær møteplass – fortsatt med bank og eiendom på samme gulv.

– Hvordan ser du på BANKENS fremtid?

– Det blir krevende tider også i årene som kommer, blant annet fordi kravene til å drive bank blir stadig strengere. Den teknologiske utviklingen vil fortsette.

engasjement skaper **SAMFUNN** vekst og mangfold

etablerte oss i Sirdal, fikk vi raskt et godt fotfeste. Det samme skjedde i Lyngdal. Apropos Lyngdal: Der ble Møter & Mat etablert.

– Dette ble godt mottatt,

Men det er også verdt å merke seg at 40 prosent av bankkundene vil ha en lokal bank som kan være til stede slik den er i dag – at de kan komme inn til oss og bli betjent av hyggelige og flinke rådgivere. Det er disse kundene vi må prioritere. Vi må ikke glemme relasjonen mellom bank og publikum. Det nære skal stå sterkt.

- På hvilken måte blir BANKEN å regne med i årene som kommer?
- I stor grad. Vi har alltid tatt

vårt samfunnsansvar, det vil si at vi hvert år deler ut gaver til ulike formål.

Det er vel knapt nok et lag eller forening i Kvinesdal som ikke har BANKEN som støttespiller på en eller annen måte. Dette er viktig for oss – og vi gir med glede til formål som kommer små og store, unge og eldre – til gode.

Det er en del av det som følger med sparebankvirksomheten.

I mai blir Svein Hermansen 62 år.

– Da kan jeg pensjoneres, men jeg ser for meg at jeg også kan jobbe med et eller annet som jeg finner givende og interessant. Nå vet jeg ikke hva tiden bringer.

I juni blir det en tur til Gibraltar. Vi har også feriehus i Spania. Der står snøfreseren jeg fikk i 60-års gave – malt i BANKENS farger. Den må kanskje hentes hjem snart? undrer Hermansen.

Tilbake til bank

I april forlater Vidar Torsøe jobben som rådmann i Farsund for å bli banksjef i Kvinesdal Sparebank – eller BANKEN. Etter tre år som rådmann blir det bank igjen for Torsøe, opprinnelig fra Svenevis i Lyngdal.

Han ble kontaktet av et hodejegerfirma i starten av desember angående den ledige stillingen som banksjef. Her ble han oppfordret til å søke dersom dette var en jobb han kunne tenkt seg.

Etter å ha tenkt seg godt om, bestemte han seg i midten av desember for å takke ja til jobben i Kvinesdal.

Han er utdannet som siviløkonom fra BI og statsautorisert revisor ved Norges Handelshøyskole, og har blant annet jobbet både i revisjonsselskapet KPMG og Sandnes Sparebank. Da han ble rådmann i Farsund i mars 2015 kom han fra en direktørjobb i Sparebank 1 SR-Bank i Stavanger.

Han har derfor god kjennskap til bransjen han går inn i til våren. Samtidig ser han likhetstrekk fra jobben han kommer fra.

– I en lokal sparebank som det her er snakk om, har den også elementer av det samme som en kommune driver på med i den forstand at banken i stor grad er eid av kundene. Det er stort sett personer som bor eller virker i eller rundt kommunen, så det er lokal vekst og verdiskapning som virkelig tiltrekker. Jeg er ganske overbevist om at erfaringen min som rådmann også vil gjøre meg bedre i stand til å lede en bank enn for bare få år siden, sa Torsøe til lokalavisen Lister før årsskiftet.

Torsøe ser frem til å være med å forvalte BANKENS samfunnsansvar de neste årene.

– Enhver sparebank har og tar et betydelig samfunnsansvar – blant annet gjennom ulike tildelinger og gavefond. Gavefondet blir på en måte et utbytte til kundene. Fra bankenes side innebærer det også et stort ansvar når pengene deles ut, understreker den kommende banksjefen.

– Hvordan ser du på BANKENS fremtid?

– God og spennende. Kvinesdal Sparebank står støtt i lokalsamfunnet, og har en sterk posisjon – spesielt i Kvinesdal. Men med avdelingskontorer har BANKEN også fått fotfeste andre steder. Styrken til en lokal sparebank er at den er nær og lokal.

Av Jan Kåre Rafoss. Foto: Farsund kommune

Bakesuksess på dansk

God-ordene om Jesper Bo Pedersens bakverk er mange, og det ryktes. Derfor kommer flere kunder langveisfra.

Av Jan Kåre Rafoss

Av Jan Kåre Rafoss

økonomisk vekst
BANKEN
skal gi resultater

“– Jeg flyttet alt over dit – også forsikringer. Jeg har en bankforbindelse som er der når en trenger b
benytte seg av det lokale næringslivet, og je
om hvilken bank jeg skulle bruke.” - Jesper B

Jeg ønsket en lokal
bistand. Det er viktig å
være derfor aldri i tvil
om Pedersen-

- Jeg har kunder helt fra Eigerund. Ellers kommer kundene fra både Lyngdal, Farsund, Flekkefjord – og selvsagt Kvinesdal, sier den glade baker. Bakeriet som åpnet i Hamrevegen i Kvinesdal i fjor sommer ble en suksess for Jesper Bo Pedersen. Dermed ble utsalg nummer to åpnet – på Tyssen. Det nye bakeriet har sin satsing på konditoribakst, smørbrød og påsmurte rundstykker «av egen kvalitet», ifølge Jesper Bo Pedersen. Mens ved det allerede eksisterende bakeriet hans, blir det fortsatt gjærbakst. Han forteller at bakgrunnen til utvidelsen, var at virksomheten i Hamrevegen gikk så bra at de så seg nødt til å ekspandere. Danske Jesper bruker nesten ikke gjær i gjærbaksten. Det handler om håndverksbrød med surdeig. I wienerbrødene, som man i Danmark kaller «spandauer», er det kun meierismør som gjelder. - Jeg lager alt fra bunnen av med gode norske råvarer og uten noen kunstige tilsetningsstoffer, sier Pedersen, og henter et wienerbrød som sikkert inneholder mer enn nok deilige kalorier. Det er sunt å kose seg, og med godsakene som dansken tryller frem, er det ikke vanskelig. Prosessen med surdeig er møysommelige greier og deigen må holdes vedlike hver dag. I løpet av tiden Jesper og sønnen Jakob har bakt på

Åmot har det tatt helt av. Det kommer kunder fra hele Lister og veldig mange fra Lyngdal.

- Jeg ligger allerede 4-5 ganger over budsjettet og har måttet kjøpe inn nye maskiner og ovner for å holde unna for etterspørselen. Den siste investeringen var en stor steinovn på to etasjer. Den kostet 250.000 kroner. Produksjonen av brød foregår i det gamle bakeriet, men det skal også være enovn der det kommer liflig duft fra på Tyssen.

Blant alle de ulike brødene han baker, har kundene allerede funnet sin favoritt.

- Det er mitt signaturbrød som er bestselgeren. Det er et 6-kornsbrød med mye smak og etter et par skiver er man god og mett. Noen kunder med diabetes forteller til og med at blodsukknivået har bedret seg etter at de begynte å spise dette brødet, kan bakeren berette.

Jesper kaller det brød med smak. Her er det ikke luft og vann som er hovedingrediensene. Hos Jesper betaler du for mat og smak.

Jesper forteller at han ble kunde i BANKEN i fjor høst.

- Jeg flyttet alt over dit – også forsikringer. Jeg ønsket en lokal bankforbindelse som er der når en trenger bistand. Det er viktig å benytte seg av det lokale næringslivet, og jeg var derfor aldri i tvil om hvilken bank jeg skulle bruke. BANKEN er en god sparringpartner, sier den blide bakeren fra København.

GIR GASS MED EGET FIRMA

Det har alltid gått raskt for Guttorm Lindefjell. Først på rallycrossbanen – men nå også i næringslivet. Kvindølen gir gass med eget firma.

Av Jan Kåre Rafoss

– Hadde det ikke vært for BANKEN, hadde ikke firmaet vært det det er i dag, sier Guttorm Lindefjell.

For fire år siden startet fjotlendingen bedriften Lindefjell Maskin AS, og satte seg i gravemaskinen i Bergen og begynte å grave grøfter til fiberkabler.

Det har vært særdeles lønnsomt, og bedriften ble før årsskiftet kåret til Gasellebedrift i Dagens Næringsliv.

Men det hadde ikke gått uten lokal hjelp, sier han.

– For meg har BANKEN betydd veldig mye. Da dette med

fibergraving kom opp, var jeg ansatt i Risa og hadde ikke noe utstyr. Jeg måtte begynne på null. Da er man avhengig av å få med noen som tror på en – og prosjektet en vil realisere, sier han. Så Guttorm tok kontakt med banksjef Svein Hermansen, la frem planene sine og fortalte hva han hadde behov for.

Han ville starte Lindefjell Maskin AS.

– For min del har dette utviklet seg til å bli en suksess. Jeg har flere lokale ansatte, og jeg er veldig fornøyd med at Kvinesdal Sparebank så potensialet – og ble med på reisen.

Fordelen med å ha en lokal bank med på laget er flere, poengterer den gamle rallycross-helten.

– Ting tok ikke lang tid, veien til beslutningstaker var kort. Her var det lite prat, og vi brukte tiden effektivt og godt.

Jeg møtte hyggelige og hjelpsomme medarbeidere i BANKEN. Jeg er slik at hvis jeg vil ha noe, vil jeg ha det i dag – og ikke om én måned.

Lindefjell kjøpte sin første gravemaskin for

“– Hadde det ikke vært for BANKEN, hadde ikke firmaet vært det det er i dag! Det må jeg kunne si!” - Guttorm Lindefjell-

konfirmasjonspengene. Det har blitt flere med årene. Dagens Næringsliv måtte ta fram den store kalkulatoren for å beregne hvor stor vekst Lindefjell Maskin AS har hatt de siste fire årene.

Kalkulatoren viste en vekst på hele 2335 prosent. Det kvalifiserte til å bli såkalt Gaselle-bedrift, og en andreplass i Vest-Agder.

For å bli Gaselle-bedrift må bedriften første året omsette for over en million kroner og doble omsetningen over fire år i tillegg til å tjene penger.

Dette klarte Lindefjell Maskin AS med god margin.

– Det er tydelig at jeg har gjort noe riktig, sier Guttorm Lindefjell, som startet i desember for litt over fire år siden med tre ansatte.

Nå holder de hovedsakelig på i Hedmark med åtte gravemaskiner og rundt 20 mann.

Lindefjell tilskriver noe av suksessen at han har med seg flinke og selvstendige folk.

– Flesteparten er fra Kvinesdal og området rundt, sier han.

LANGT MER ENN FULL TANK

I konkurranse med 183 andre YX-stasjoner, ble YX Tonstad kåret til landets beste selveier-stasjon 2017. Børge Åmlid og Alfred Tonstads bensinstasjon er mer enn «bare» et sted for drivstoff.

– Jeg ble nesten litt sjokkert da vi ble ropt opp på scenen i forbindelse med kåringen. Men det var selvsagt stor stas, og nesten litt som å vinne en Oscar, humrer Alfred Tonstad. Bensinstasjonen på Tonstad hadde høyest score innenfor kategoriene «økning i butikk», «økning mat», «økning drivstoffvolum» og «gode YX-ambassadører».

Årsomsetningen har steget kraftig de seneste årene og ligger i dag på over 20 millioner kroner. Alfred Tonstad peker på flere årsaker til at pilene peker oppover.

– Vi var godt fornøyde da vi først ble regionsvinnere, men at vi skulle vinne prisen for beste stasjon i hele landet var nesten litt uvirkelig, spesielt når man driver en stasjon på

lille Tonstad, tilføyer Børge Åmlid.

De deler også prisen med sine seks ansatte.

– Vi har noen fantastiske ansatte som gjør en strålende jobb, roser de to eierne.

De karakteriserer Sirdal som en meget god næringslivskommune.

– Flere store utbyggingsprosjekter de seneste årene har bidratt til gode tider for oss. Bygging av ny tunnel i Haughomfjellet og de pågående Statnett-prosjektene hjelper godt på omsetningen.

Helt siden tidlig på 1990-tallet har Alfred Tonstad jobbet på bensinstasjonen på Tonstad under ulike eiere og drivere. Og da Sirdalsruta, som den gang driftet stasjonen, flagget ut i

2002, slo Alfred og Børge til og overtok stasjonen.

Den gang het stasjonen Hydro Texaco, men i 2008 gikk en gjeng forhandlere sammen og dannet YX, som vi også ble en del av. Alle YX-stasjoner er selveiere, der man har en mye større frihet, opplyser Alfred Tonstad.

YX-stasjonen på Tonstad er utvilsomt en viktig møteplass for lokalsamfunnet.

– Vier kommisjonærer for både Norsk Tipping og Rikstoto. Vi er en bensinstasjon, men mange vil vel kalle det for en storkiosk, sier eierne.

Da deres tidligere bankforbindelse la ned kontoret på Tonstad, var ikke veien lang til BANKEN.

– Vi oppsøkte Kvinesdal Sparebank på Tonstad og ønsket å flytte over. Det ble altså gjort i første del av 2017. Vi er godt fornøyd med BANKEN på Tonstad. Vi er avhengige av å ha bankforbindelsen i nærmiljøet – av to grunner. Vi har et behov for å sette inn penger. Det kan gjøres i innskuddsautomaten. Vi er også avhengige av å få vekslepenger. Da kontakter vi Birgitte – og i løpet av et par dager kan vi hente det i BANKEN.

*"- Vi er godt fornøyd med BANKEN på Tonstad. Vi er
avhengige av å ha bankforbindelsen i nærmiljøet"*
- Alfred Tonstad og Børge Åmlid-

Resultat og balanse

Resultatregnskap 2017

(Beløp i hele tusen)

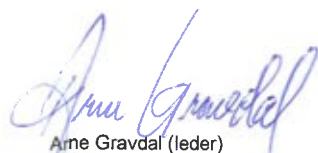
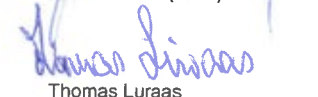
	Noter	2017	2016
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		412	620
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		81.042	88.271
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner, rentebærende verdipapirer		3.359	4.017
Andre renteinntekter og lignende inntekter		0	1
Renteinntekter og lignende inntekter		84.813	92.908
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		0	1
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		25.492	26.961
Renter og lignende på utstedte verdipapirer		6.734	9.340
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital		4.708	4.898
Andre rentekostnader og lignende kostnader	10	1.607	1.524
Rentekostnader og lignende kostnader		38.541	42.724
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		46.273	50.184
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		5.882	4.961
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		5.882	4.961
Garantiprovisjon		734	1.406
Andre gebyrer og provisjonsinntekter		21.602	19.382
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	10	22.336	20.788
Andre gebyrer og provisjonskostnader		3.324	3.558
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		3.324	3.558
Netto verdiendring og gev./-tap på sertifikater, obligasjoner, renteb. verdipapirer		414	1.063
Netto verdiendring og gevinst/-tap på aksjer og andre verdipapirer med var. avkastning		-5	0
Netto verdiendring og gevinst/-tap på valuta og finansielle derivater		437	375
Netto verdiendring og gevinst/-tap på valuta og verdipapirer, omløpsmidler		846	1.438
Driftsinntekter faste eiendommer		423	426
Andre driftsinntekter	10	330	0
Andre driftsinntekter		753	426
Netto andre driftsinntekter		26.493	24.056
Sum driftsinntekter		72.766	74.239
Lønn mv.		11.198	15.792
Lønn	9	10.638	12.269
Pensjoner	9	-2.388	1.217
Sosiale kostnader		2.948	2.306
Administrasjonskostnader		15.231	13.952
Lønn og generelle administrasjonskostnader		26.429	29.744
Ordinære avskrivninger	4	2.472	2.475
Avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		2.472	2.475
Driftskostnader faste eiendommer		1.291	962
Andre driftskostnader	10	7.961	7.914
Andre driftskostnader		9.252	8.876
Sum driftskostnader		38.154	41.095
Driftsresultat før tap		34.611	33.144
Tap på utlån		3.639	2.117
Tap på utlån, garantier mv.	2	3.639	2.117
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		0	-210
Gevinst/tap		50	1.963
Nedskr./revers. av nedskr. og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler		50	1.753
Skatt på ordinært resultat	10	6.942	6.156
Resultat av ordinær drift etter skatt		24.081	26.623
Resultat for regnskapsåret		24.081	26.623
Overført fra gavefond		-300	-200
Utbytte på egenkapitalbevis	6	2.225	1.925
Overført til sparebankens fond	6	17.228	19.368
Overført til gavefond og/eller gaver	6	600	500
Overført til utjevningsfond	6	4.328	4.883
Disponering		24.081	26.476

Balanse 31.12.2017

EIENDELER (Beløp i hele tusen)	Noter	31.12.2017	31.12.2016
Kontanter og fordringer på sentralbanker		74.268	66.511
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		88.538	60.615
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		0	30.003
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		88.538	90.618
Kasse-/drifts- og brukskreditter		226.710	281.306
Byggelån		29.075	70.370
Nedbetalingslån		2.002.631	2.037.710
Sum utlån til og fordringer på kunder, før nedskrivninger		2.258.416	2.389.386
- Individuelle nedskrivninger på utlån	2	7.588	5.474
- Nedskrivninger på grupper av utlån	2	11.034	11.797
Utlån til og fordringer på kunder		2.239.794	2.372.115
Overtagne eiendeler	2	16.092	29.957
Sertifikater og obligasjoner, utstedt av det offentlige		48.033	35.472
Sertifikater og obligasjoner, utstedt av andre		192.256	198.808
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkast.	3	240.289	234.280
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis		93.004	75.423
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	5	93.004	75.423
Eierinteresser i tilknyttet selskap		4.378	4.378
Eierinteresser i tilknyttet selskap	5	4.378	4.378
Utsatt skattefordel		3.834	4.363
Immaterielle eiendeler	10	3.834	4.363
Maskiner, inventar og transportmidler		6.274	7.512
Bygninger og andre faste eiendommer		6.736	7.922
Varige driftsmidler	4	13.010	15.434
Andre eiendeler		1.555	1.056
Andre eiendeler		1.555	1.056
Opptjente, ikke mottatte inntekter		5.756	5.426
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		3.668	1.649
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		9.425	7.074
SUM EIENDELER	7	2.784.186	2.901.209
GJELD OG EGENKAPITAL	Noter	31.12.2017	31.12.2016
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		1.747	1.839
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		795	896
Gjeld til kredittinstitusjoner	8	2.542	2.735
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.447.757	1.546.690
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		633.119	571.963
Innskudd fra og gjeld til kunder	8	2.080.877	2.118.653
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		0	29.996
Obligasjonsgjeld		290.650	346.464
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8	290.650	376.460
Annen gjeld		13.986	33.276
Annen gjeld	8	13.986	33.276
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		3.138	5.221
Pensjonsforpliktelse		9.171	9.243
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	9	9.171	9.243
Evigvarende ansvarlig lånekapital		44.819	44.706
Annen ansvarlig lånekapital		44.825	44.722
Ansvarlig kapital/lånekapital	6	89.644	89.427
SUM GJELD		2.490.007	2.635.015
EK-beviskapital		54.229	51.700
Beholdning egne EK-bevis		-202	-223
Overkursfond		5.815	965
Innskutt egenkapital	6	59.842	52.442
Sparebankens fond		214.303	197.802
Gavefond		1.376	1.375
Utjevningsfond		18.658	14.575
Opptjent egenkapital	6	234.337	213.752
SUM EGENKAPITAL		294.179	266.194
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	7	2.784.186	2.901.209
Poster utenom balansen:			
Betingede forpliktelser	2,1	44.695	63.266
Forpliktelser	2,1	182.332	199.854

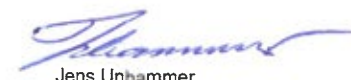
Kvinesdal 31.12.2017 / 08.03.2018

I STYRET FOR KVINESDAL SPAREBANK

Arne Gravdal (leder)

Thomas Luraas

Bente Haugland

Berit Eive

Jens Unhammer

Svein Hermansen (banksjef)

KONTANTSTRØMOPPSTILLING TIL ÅRSREGNSKAPET 2017

	2017	2016
Årsoverskudd	24.081	26.476
Avskrivninger	2.472	2.475
Netto endring kursregulering verdipapirer	-660	0
Endring pensjonsforpliktelse	-2.304	-362
Endring tapsavsetninger	1.703	-2.186
Betalbar skatt	6.413	313
Endring utsatt skattefordel	529	53
Tilført fra årets drift.	32.234	26.769
Endring brutto utlån kunder	144.484	-31.598
Endring lån/innskudd til finanst institusjoner	2.080	-49.351
Endring innskudd fra kunder	-37.776	92.733
Endring lån/innskudd fra finansinstitusjoner	-194	362
Endring øvrige fordringer	-622	633
Endring annen kortsiktig gjeld	-21.351	22.876
Endring kortsiktige verdipapirer	-20.485	-16.826
A Netto likviditetsendring virksomhet	98.370	45.598
Likvider tilført/brukt på investeringer		
Investering i varige driftsmidler	-49	-1.491
Salg av varige driftsmidler	0	0
Investering i immaterielle eiendeler	0	0
Investering i aksjer anlegg	-2.445	-13.769
B Netto likviditetsendring investeringer	-2.494	-15.260
Endring ansvarlig lånekapital	217	180
Endring obligasjons- og sertifikatgjeld	-85.811	-29.575
Utbetaling av gaver fra gavefond	-300	-200
Avsatt utbytte til egenkapitalbeviserne - Mottatt utbytte egen EK-bevis	-2.225	-1.925
C Netto likviditetsendring finansiering	-88.119	-31.520
Netto endring likvider (A+B+C)	7.757	-1.182
Likvidbeholdning 01.01.	66.511	67.693
=Likvidbeholdning 31.12.	74.268	66.511

økonomisk vekst
BANKEN
skal gi resultater

2017
NOTER

INNHALDSFORTEGNELSE

1. **Generelle regnskapsprinsipper og resultat av prinsippendringer.**
2. **Utlån og garantier**
Nedskrivning på utlån og garantier
 - 2.a Vurderingsprinsipper for utlån
 - 2.b Fordelt etter sektor/næring/geografi
 - 2.c Oversikt over nedskrivninger og resultatførte renter på nedskrevne utlån og garantier
 - 2.d Kredittrisiko – risikoklassifisering
 - 2.e Overtatte eiendeler
3. **Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer**
 - 3.a Verdssettelse
 - 3.b Spesifikasjon av porteføljen
4. **Varige driftsmidler og andre immateriell eiendeler**
 - 4.a Verdssettelse
 - 4.b Spesifikasjon av postene
5. **Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning og eierinteresser**
 - 5.a Verdssettelse
 - 5.b Opplysninger om aksjer egenkapitalbevis og andeler.
 - 5.c Beholdningsendringer
6. **Ansvarlig kapital**
 - 6.a Egenkapital
 - 6.b Kapitaldekning
7. **Finansiell risiko**
8. **Gjeld**
9. **Opplysninger vedrørende ansatte og tillitsmenn**
 - 9.a Antall ansatte
 - 9.b Ytelser og lån til ansatte og tillitsvalgte
 - 9.c Pensjonsforpliktelser
10. **Diverse andre tilleggsopplysninger**
 - 10.a Skatt
 - 10.b Sikringsfondsavgift
 - 10.c Poster utenom balansen
 - 10.d Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester
 - 10.e Spesifikasjon av Andre driftsinntekter
 - 10.f Spesifikasjon av Andre driftsutgifter og revisjonshonorar.
 - 10.g Fordeling av inntekter – geografisk
11. **Egenkapitalbeviskapital og eierstruktur**

NOTE 1 GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER

Bankens årsregnskap er utarbeidet i overensstemmelse med gjeldende lover, forskrifter og god regnskapsskikk for sparebanker, og gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Inntektsføring/kostnadsføring: Renter og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader.

Forskuddsbetalte inntekter og påløpte kostnader periodiseres og føres som gjeld i balansen. Opptjente ikke betalte inntekter inntektsføres og føres opp som tilgodehavende i balansen.

Utbytte av aksjer og grunnfondsbevis inntektsføres det året det mottas.

Det er forøvrig under den enkelte note til regnskapet gitt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse.

Banken har i dag flere datterselskap hvor intensjonen er midlertidig eie, og derfor er det ikke utarbeidet konsernregnskap for disse.

Alle beløp er i hele tusen dersom ikke annet er angitt.

NOTE 2 UTLÅN OG GARANTIER. NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER.

2.a Vurderingsprinsipper for utlån.

Utlån og garantier er bokført i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

Bankens utlånsportefølje vurderes til amortisert kost. Da banken kun har en liten andel utlån med fast rente eller med fast margin, anses amortisert kost å tilsvare virkelig verdi. Fordi andelen fastrentelån er så lav har vi ikke sikret den med renteswapper.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentligste risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og derfor fraregnet.

Prinsipper for nedskrivning på individuelle lån og grupper av lån.

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall på enkelte lån er lånene nedskrevet. Det nedskrives med forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdi av fremtidige kontantstrømmer, målt etter effektiv rentemetode. Nedskrivningen bokføres over resultatregnskapet.

Gruppenedskrivninger skal dekke verdifall som må forventes å komme i tillegg til verdifall som er identifisert og beregnet på enkeltkunder. Nedskrivning skal foretas når det foreligger objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall.

Både privatkunder og næringslivskunder blir etter en fastsatt mal kvartalsvis gjennomgått og vurdert med hensyn på muligheter for tap. Malen inneholder utvalgskrav som: Engasjementsstørrelse, risikoklasse, restanse, overtrekk og kunder med individuell nedskrivning. Kundene blir gjennomgått og tapsvurdert med bakgrunn i sikkerheter, oppdatert økonomisk informasjon, eventuelt andre forhold. Nedskrivning på grupper av lån er vurdert etter retningslinjer og bankens modell.

Prinsipper for behandling av etableringsgebyr.

Gebyr for etablering av låneavtaler tas til inntekt i sin helhet i etableringsåret, da de anses å dekke kostnadene ved låneetablering.

Prinsipper for resultatføring av renteinntekter.

Renteinntekter resultatføres direkte ved bruk av effektiv rentemetode. Effektiv rente er den rente som neddiskonterer utlånets forventede fremtidige kontantstrømmer til balanseført verdi.

DEFINISJONER:

Engasjement – defineres som garantier og utlån/rammekreditter inkludert opptjente, ikke betalte renter, gebyrer og provisjoner.

Mislighold - som hovedregel er et engasjement misligholdt når avdrag og renter ikke er betalt til rett tid, eller en rammekreditt er trukket ut over et bevilget beløp. Forsinkelser med avdrag på nedbetalingslån eller uvesentlige/korte overtrekk på rammekreditter kan være naturlig å betrakte som uregelmessigheter fra kundens side. Dette anses ikke som mislighold etter forskriften. Hvis manglende betaling strekker seg utover 90 dager skal imidlertid engasjementet uansett betraktes som misligholdt.

Konstaterte tap – Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs. Ved at utleggsforretning ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller forøvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt for banken.

Reversering – av tidligere nedskrevne utlån skjer når dette er brakt i orden ved at gjeldende betalingsplan er fulgt, og det ikke lenger foreligger objektive bevis for nedskrivning.

2.b Utlån fordelt etter sektorer/næringer og potensiell eksponering.

	2017					2016				
	Brutto	Trekk-	Misligh.	Øvrig	Ind.	Brutto	Trekk-	Misligh.	Øvrig	Ind.
	Utlån	fasilitet	Utlån	tapsuts.	Ned-skr.	Utlån	fasilitet	Utlån	tapsuts.	Ned-skr.
Personmarked	1.776.269	153.971	27.147	1.699	4.156	1.797.476	142.738	21.896	2.640	2.283
Primærnæring	17.730	1.727				30.252	1.172	7.066		
Industri	1	170				2.338	809	23		
Elektr.,vannfors.,renovasjon	32.901					32.888	500			
Bygg, anlegg	39.069	6.418	931	1.856	1.325	59.063	10.125	849	1.856	1.395
Varehandel,hotel og res.	52.452	8.463	11.804		1.444	62.607	11.842			
Transport og lagring	218	1.798				598	1.397			
Informasjon og komm.	509					640				
Finans- og fors.virksomhet						5.278				
Oms- og drift av fast eiendom	282.804	1.546	14.292		215	343.775	7.587	2.735	4.044	1.380
Tjenesteyting	56.463	8.239	457		448	54.471	23.684	436		416
Sum	2.258.416	182.332	54.631	3.555	7.588	2.389.386	199.854	33.005	8.540	5.474

Det er ikke foretatt næringsfordeling av nedskrivning på grupper av utlån.

Garantier fordelt etter sektorer/næringer og tap.

	2017	Ind.	2016	Ind.
	Garanti	nedskr.	Garanti	nedskr.
Personmarked	3.788		2.672	
Primærnæring	50		50	
Industri	693		5.729	
Elektr.,vannforsyning,renovasjonsvirksomhet	579		579	
Bygg, anlegg	3.950		4.586	
Varehandel,hotel og restaurant	11.244		13.396	
Transport og lagring	2.029		2.454	
Omsetning og drift av fast eiendom	2.795		22.228	
Tjenesteyting	652		979	
Garanti overfor Eika Boligkreditt	18.915		10.593	
Garanti overfor Bankenes Sikringsfond				
Sum	44.695	0	63.266	0

* Eika Boligkreditt. (EBK)

Kvinesdal Sparebank hadde pr. 31.12.2017 formidlet lån til Eika Boligkreditt (EBK) på til sammen 1.064 mill. kroner. Nye formidlede lån til EBK i 2017 utgjorde 317 mill. kroner. EBK har som kriterium at lånet er innenfor 60% av panteobjektet.

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i EBK. Samlet garantiansvar var 18,9 mill. kroner 31.12.2017. Den samlede lånegarantien er fordelt på saksgaranti 8,3 mill. kroner og tapsgaranti på 10,6 mill. kroner. Tilsvarende for 31.12.2016 var samlet garantiansvar på 10,6 mill. kroner.

- Saksgaranti:

Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantestikkerheter har oppnådd rettsvern

- Tapsgaranti:

Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 mill kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 mill kroner. Bankens plikter å dekke 80 % av konstaterte tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

Ved mislighold kan EBK gjøre tapsgarantien og eventuelt saksgarantien gjeldende. Bankens har ved mislighold tre alternativer: Innbetale det misligholdte beløpet til EBK for så å innkreve beløpet fra kunden, innbetale det fulle garantibeløpet til EBK eller ta lånet tilbake i egen balanse. Bankens har ved årsskiftet ikke hatt utbetalinger til EBK under nevnte garantier, men har tatt sju lån tilbake til egen balanse. Bankens rutiner for etablering av pantestikkerheter blir fulgt ved etablering og utbetaling av lån formidlet til EBK. Risikoen for utbetalinger under saksgarantien er etter bankens vurdering svært begrenset.

I tilfeller ved vedvarende mislighold vil banken prioritere å ta lånet tilbake på egen balanse. Alle lån i EBK ligger innenfor 60% av forsvarlig verdigrunnlag, altså godt sikrede boliglån. Boligprisene må falle mer enn 40% fra utbetalingstidspunktet før banken har restrisiko på formidlede lån til EBK.

Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Utlån og garantier fordelt etter geografi.

	2017		2016	
	Utlån	Garantier	Utlån	Garantier
Vest-Agder	1.950.306	41.763	2.070.583	46.644
Oslo, Akershus	84.710	650	92.860	12.807
Rogaland, Hordaland	112.091	1.547	122.952	3.005
Vestfold, Telemark og Aust Agder	78.536	735	75.204	735
Landet forøvrig.	31.533		25.691	75
Utlandet	1.240		2.096	
Sum	2.258.416	44.695	2.389.386	63.266

Oversikt over totale misligholdte og øvrig tapsutsatte utlån.

	2017	2016	2015	2014	2013
Brutto misligholdte engasjement	54.631	33.005	20.276	17.305	36.134
- Individuelle nedskrivninger	-5.851	-2.945	-2.448	-3.269	-8.339
Totale misligholdte engasjement	48.780	30.060	17.828	14.036	27.795
Brutto øvrig tapsutsatte engasjement	3.556	8.540	75.287	59.523	87.511
- Individuelle nedskrivninger	-1.737	-2.529	-18.865	-18.558	-41.104
Netto øvrig tapsutsatte engasjement	1.819	6.011	56.422	40.965	46.407

2.c Oversikt over nedskrivninger og resultatførte renter på nedskrevne utlån og garantier.

	Garantier	Utlån
Individuelle nedskrivninger 01.01.	0	5.474
- Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt nedskrivning	0	352
+ Økte nedskrivninger i perioden	0	267
+ Nye nedskrivninger i perioden	0	3.548
- Tilbakeførte nedskrivninger i perioden	0	1.349
= Individuelle nedskrivninger pr. 31.12	0	7.588
Gruppevise nedskrivninger pr. 01.01	0	11.797
+/- Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	0	-763
= Gruppevise nedskrivninger pr. 31.12	0	11.034
Periodens endring i individuelle nedskrivninger		2.114
+ Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	0	-763
+ Periodens konstaterte tap der det tidligere år er gjennomført individuelle nedskrivninger	0	352
+ Periodens konstaterte tap der det tidligere år ikke er gjennomført individuelle nedskrivninger	0	2.695
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	0	759
= Periodens tapskostnader	0	3.639
Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap.	0	1.833

2.d. Kredittrisiko – Risikoklassifiseringssystem

Bankens utlånspolicy bygger på en god kvalitetsmessig vurdering av låneprosjektene, og det benyttes et saksgangssystem som kvalitetssikrer kredittbehandlingen. Porteføljen overvåkes kontinuerlig, med vekt på lån i mislighold og med restanser. Banken opererer hovedsakelig i et meget oversiktlig geografisk område med god kunnskap om kundene, panteobjekter mv.

Banken bruker et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som beregner forventet sannsynlighet for mislighold (PD). Risikoklassen oppdateres månedlig med data både for bedriftskunder og privatkunder. Risikoklassene benyttes i banken til beslutningsstøtte på enkeltkunder og til overvåkning og rapportering på porteføljenivå. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsp portefølje. Utlånsvolumet er delt i 10 ulike risikoklasser (RKL) og for rapporteringsformål blir disse 10 risikoklassene slått sammen til:

Lav risiko: RKL 1 – 3
Middels risiko: RKL 4 – 7
Høy risiko: RKL 8 – 10
Misligholdte engasjement:* RKL 11
Tapsutsatte engasjement: RKL 12

*Misligholdte engasjement i RKL vil si misligholdt fra første dag.

For privatkunder er prising av utlån i det vesentligste knyttet til sikkerhetsdekning av engasjementet. For bedriftskunder vektlegger banken risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån.

Fordeling på risikogrupper.

2017	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet rammekreditt	Totalt engasjement
<i>Næringslivskunder</i>				
Lav risiko	80.585	1.151	6.180	87.916
Middels risiko	303.111	16.598	21.212	340.921
Høy risiko	64.617	4.243	969	69.829
Misligholdte og tapsutsatte engasjement	33.830		0	33.830
Ikke klassifisert	4		0	4
Sum Næringslivskunder:	482.147	21.992	28.361	532.500
<i>Privatkunder</i>				
Lav risiko	1.288.074	2.690	143.282	1.434.046
Middels risiko	335.065	557	10.209	345.831
Høy risiko	122.290	541	480	123.311
Misligholdte og tapsutsatte engasjement	30.805		0	30.805
Ikke klassifisert	35		0	35
Sum Privatkunder:	1.776.269	3.788	153.971	1.934.028
Sum	2.258.416	25.780	182.332	2.466.528

2016	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet rammekreditt	Totalt engasjement
<i>Næringslivskunder</i>				
Lav risiko	113.142	14.023	17.307	144.472
Middels risiko	320.601	29.438	33.901	383.940
Høy risiko	109.988	5.851	3.051	118.891
Misligholdte og tapsutsatte engasjement	49.955	690	1.599	52.243
Ikke klassifisert	5	0	0	5
Sum Næringslivskunder:	593.691	50.001	55.858	699.550
<i>Privatkunder</i>				
Lav risiko	1.269.773	1.939	138.117	1.409.829
Middels risiko	357.390	235	5.575	363.200
Høy risiko	141.591	499	304	142.394
Misligholdte og tapsutsatte engasjement	26.904	0	0	26.904
Ikke klassifisert	37	0	0	37
Sum Privatkunder:	1.795.695	2.673	143.996	1.942.363
Sum	2.389.386	52.674	199.854	2.641.914

Forskyvning mellom risikogrupper: På både næringslivs- og privatkunder er det en liten forskyvning fra høy og lav risiko til middels risiko.

Aldersfordeling av utlån.

	Total	ikke forfalt	1 - 3 mnd	3 - 6 mnd	6 - 12 mnd	over 1 år
2017	2.258.416	2.184.318	24.544	11.169	8.317	30.068
2016	2.389.386	2.341.316	15.065	26.354	23	6.628
2015	2.398.794	2.338.355	40.164	9.375	6.720	4.180
2014	2.237.623	2.201.027	19.038	7.778	1.153	8.627
2013	2.021.811	1.975.380	4.746	36.604	2.712	2.369

Forventet tapsnivå: Gruppevis og individuelle nedskrivninger på utlån og garantier utgjør 18.622. Dette tilsvarer 0,75% av brutto utlån, garantier og trekkfasilitet. Årlige tap forventes ikke å overstige 0,2% av forvaltningskapital. Med lavkonjunktur i norsk økonomi forventes størsteparten av de fremtidige tapene å komme fra næringsporteføljen med høy risiko.

Forventet tap i forhold til forventede renteinntekter: Forventede tap i personmarkedet antas å bli marginale i forhold til renteinntektene. Dette vil også gjelde for næringslivsporteføljen med lav og normal risiko. Fremtidige tap i risikoklasse høy fra næringsliv, forventes å bli mindre enn gruppens renteinntekter.

Balanseført verdi på utlån som ville ha vært forfalt eller falt i verdi, men hvor vilkår er reforhandlet. Bankens utlånspraksis tilsier at det ikke gjennomføres reforhandlinger av utlån med bakgrunn i at mislighold vurderes å være nær forestående. Refinansieringer, reforhandling av vilkår og øvrige endringer av engasjementer skjer med bakgrunn i reelle kredittmessige vurderinger.

2.e. Overtatte eiendeler.

Banken eier pr. 31.12.2017 følgende overtatte eiendommer.

1. Tomteområde i Lyngdal kommune	Bokført verdi:	659
2. Tre tomter i Kvinesdal kommune	Bokført verdi:	1.692
3. Aksjer i fire selskap i Kvinesdal kommune	Bokført verdi:	3.679
4. Eiendom i Lindesnes kommune	Bokført verdi:	6.539
5. Tomteområde i Lindesnes kommune	Bokført verdi:	1.500
6. Tomteområde i Farsund kommune	Bokført verdi:	2.023

NOTE 3 SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER.

3.a. Verdssettelse

Bankens beholdning av obligasjoner er i sin helhet klassifisert som omløpsmidler. Obligasjonene vurderes som en portefølje, idet papirene er rimelig likvide. Obligasjonene er vurdert til laveste verdi av porteføljens anskaffelseskost og virkelige verdi. Beregning av virkelig verdi bygger på observerbare markedsverdier. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av bankens obligasjonsportefølje er satt ut til en profesjonell aktør.

3.b Obligasjonsporteføljen fordeler seg som følger.

	Risiko- vekt	Kost- pris	Bokført verdi	Markeds- verdi	Andel Børsnotert
Utstedt av det offentlige					
Stat/Statsgaranti	0 %	6.015	6.015	6.020	0 %
Kommuner/Fylkeskommuner	20 %	42.018	42.018	42.040	0 %
Sum		48.033	48.033	48.060	
Utstedt av andre					
Bankobligasjoner	20 %	24.146	24.049	24.049	100 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	10 %	168.229	168.207	168.207	100 %
Sum		192.375	192.256	192.256	
Kursregulering på porteføljen			-119		
Sum sertifikater,obligasjoner mv.		240.408	240.289	240.316	

- (1) Banken har gjennom rammeavtale med Eika Boligkreditt, forpliktet seg til å kjøpe nyutstedte OMF-er om EBK ikke kan innhente likviditet på annen måte. Estimert for perioden 01.01.2018 til 31.12.2018 viser at EBK i perioden har likviditetsoverskudd og banken har følgelig ingen forpliktelse i denne perioden.
Effektiv rente på obligasjonsbeholdningen er 1,54% basert på gjennomsnittsbeholdning, (hensyntatt kursregulering)

NOTE 4 VARIGE DRIFTSMIDLER OG ANDRE IMMATERIELLE EIENDELER

4.a Verdssettelse

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler blir ført i balansen til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger er fordelt lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid.

4.b Spesifikasjon av postene

	Maskiner, Inventar, Transportmidler	Bygninger
Anskaffelseskost 1.1.	15.334	35.115
Tilgang 2017	18	31
Avgang 2017	554	0
Akkumulert anskaffelseskost 31.12	14.798	35.146
Akkumulerte avskrivninger	8.524	28.410
Bokført verdi	6.274	6.736
Årets avskrivninger	1.256	1.216

Antatt økonomisk levetid for maskiner/inventar/transportmidler er ca 5 år.

Antatt økonomisk levetid for bygninger er 25 år.

Bygninger omfatter bankens forretningsbygg i Liknes, leilighet på Knaben og ferieleilighet i Spania.

Forretningsbygg i Liknes benyttes i hovedsak til bankens egen drift. Her er 32% av arealet utleid.

NOTE 5 AKSJER OG EIERINTERESSER

5.a Verdifastsettelse.

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis deles i to grupper, omløpsmidler og anleggsmidler.

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggspapirer, aksjer og egenkapitalbevis som er beregnet til varig eie er vurdert til anskaffelseskost. Nedskrivning blir foretatt når de virkelige verdiene er vesentlig lavere enn anskaffelseskost og verdifallet vurderes som varig. Virkelig verdi/markedsverdi av børsnoterte aksjer defineres som børskurs pr 31.12.2017. For eiendeler som ikke omsettes i et regulert marked er den virkelige verdien fastsatt på ulike grader av skjønn.

5.b Opplysninger om aksjer, egenkapitalbevis og andeler.

Selskapets navn	Org.nr.	Eierande		Ansk. kost.	Bokført verdi	Virkelig verdi	Andel børsnoter t
		Antall aksjer	I				
Jæren Sparebank	937 895 976	800	*	88	88	107	100
Hjelmeland Sparebank	937 896 581	3.733	*	411	411	541	0
Sum grunnfondsbevis, anleggsmidler				499	499	648	
Spama AS	916 148 690	200	*	20	20	285	0
Flekkefjord Produkter AS	927 420 074	4	*	4	-	-	0
Eika Gruppen AS	979 319 568	298.438	1,23 %	11.598	11.595	36.559	0
Eika Boligkreditt AS	885 621 252	14.824.984	1,48 %	62.142	62.176	62.176	
Eiendomskreditt AS	979 391 285	16.800	*	1.692	1.692	2.555	0
NBNP 2 AS	998 845 467	8.083	*	589	589	242	0
Fjord Invest Sørvest AS A aksjer	990 311 528	1.249.744	2,56 %	1.472	-	-	0
Fjord Invest Sørvest AS B aksjer	990 311 528	10.256	2,05 %	10	-	-	0
BankID	913 851 080	65		103	103	103	0
	DK018323275						
SDC	1	2.900		1.347	1.194	1.194	0
Sum aksjer, anleggsaksjer				78.977	77.369	103.114	
Kvinesdal & Omegn Golfklubb	975 660 133	204	31,58 %	2.952	-	-	0
Kvinesdal Vekst BA	989 616 536	150	*	75	-	-	0
Sum andeler, anleggsmidler				3.027	-	-	
Eika Sparebank				15.141	15.136	15.136	0
Sum pengemarkedsfond, omløpsmidler			*	15.141	15.136	15.136	0

Møter & Mat AS	914 840 708	560	100,00 %	1.308	1.308	1.308	0
Sør Vest Eiendomsmegling AS	914 747 929	20	20,00 %	20	20	20	0
Merkantil Service AS	936 865 259	3.050	50,00 %	3.050	3.050	3.050	0
Sum tilknyttet selskap				4.378	4.378	4.378	
Sum aksjer, andeler og aksjer i konsernselskap				102.022	97.382	123.276	

Eierandel merket med * er lavere enn 1%

5.c Beholdningsendring aksjer anleggsmidler.

	Inngående balanse	Tilgang	Avgang	Ned- skrivning	Utgående balanse
Aksjer, andeler, verdipapirfond	79.801	19.926	2.345	0	97.382

NOTE 6 ANSVARLIG KAPITAL

6.a Egenkapital

	Disp.	Beholdning			Utjevnings- fond	Gave- fond	Spare- bankens fond	SUM
	Årets resultat	EK-bevis kapital	egne EK-bevis	Overkurs fond				Egen- kapital
Endring i egenkapitalen								
Egenkapital 01.01.		51.700	-223	965	14.575	1.375	197.802	266.194
Redusert pålydende ved emisjon		-4.950	21	4.929				
Emisjon		7.479		-79				
Estimatavvik ført mot egenkapitalen					-245		-727	
Resultat 2017	24.081							
Avsetning til gaver	0					-300		
Avsetning til utbytte	2.225							
Overført til Sparebankens Fond	17.228						17.228	
Overført til gavefond	300					300		
Overført til Utjevningsfond	4.328				4.328			
Egenkapital 31.12.		54.229	-202	5.815	18.658	1.376	214.303	294.179

6.b Kapitaldekning

Endring i kapitaldekningsreglene ble innført høsten 2014 – Basel III /CRDIV og banken beregner således kapitaldekningen ut fra endret regelverk. De viktigste endringer som påvirker kapitalen er følgende: Fradrag i ansvarlig kapital vil primært redusere ren kjernekapital, mens man tidligere foretok justering med 50/50 fordeling mellom ren kjernekapital og tilleggskapital. Fradrag for investering i ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner vil etter overgangsreglene komme 100 % til fradrag i ren kjernekapital innen 1. januar 2018. Bankens kapitaldekning er beregnet etter gjeldende overgangsregler og hvor full effekt av endringene vil fremkomme 1.januar 2018.

Ansvarlig kapital	2017	2016
Sparebankens fond	214.303	197.802
Gavefond	1.376	1.375
Utjevningsfond	18.658	14.575
Egenkapitalbeviskapital	54.229	51.700
Beholdning av egne EK-bevis	-202	-223
Overkursfond	5.815	965
Fradrag for ikke vesentlige investeringer i andre finansinstitusjoner	-41.216	-31.124
Ren kjernekapital	252.963	235.070
Fondsobligasjon – kjernekapital	44.819	44.706
Fradrag for ikke vesentlige investeringer i andre finansinstitusjoner	-5.152	-10.375
Kjernekapital	292.630	269.401
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	44.825	44.722
Fradrag for ikke vesentlige investeringer i andre finansinstitusjoner	-5.152	-10.375
Tilleggskapital	39.673	34.347
Netto ansvarlig kapital	332.303	303.748

Ansvarlig lånekapital	2017	2016
Ansvarlig obligasjonslån 28.06.13 - 28.06.23 1.Call 28.06.2018	25.000	25.000
Ansvarlig obligasjonslån 10.11.15 - 10.11.25 1.Call 10.11.2020	20.000	20.000
Fondsobligasjon 28.06.2013 - Evigvarende 1.Call 28.06.2018	35.000	35.000
Fondsobligasjon 10.11.2015 - Evigvarende 1.Call 10.11.2020	10.000	10.000

Ansvarlig obligasjonslån:

(1)Kupongrenten er 3 mnd NIBOR + 300 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har løpetid på 10 år med rett til ordinær CALL første gang 28.06.2018.

(2)Kupongrenten er 3 mnd NIBOR +280 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har løpetid på 10 år med rett til ordinær CALL første gang 10.11.2020.

Fondsobligasjon:

(1) Renten er 3 mnd NIBOR + 490 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har ubegrenset løpetid. Låntaker har rett til å innfri første gang 28.06.2018, deretter på hver rentebetalingsdato.

(2) Renten er 3 mnd NIBOR + 450 basispunkter med regulering hver tredje måned. Lånet er i norske kroner og har ubegrenset løpetid. Låntaker har rett til å innfri første gang 10.11.2020, deretter på hver rentebetalingsdato.

BEREGNINGSGRUNNLAG

Eksporeringskategorier	2017	2016
Stater og sentralbanker		
Lokale og regionale myndigheter	8.418	7.595
Institusjoner	23.762	22.939
Foretak	127.608	194.243
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	945.391	989.222
Forfalte engasjementer	54.191	31.647
Obligasjoner med fortrinnsrett	16.853	17.488
Andeler i verdipapirfond	3.935	0
Egenkapitalposisjoner	29.757	23.550
Øvrige engasjementer	116.406	148.816
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	1.326.321	1.435.500
+ Operasjonell risiko	128.399	118.397
+ Beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet hos motpart (CVA-Tillegg)	0	0
Sum beregningsgrunnlag	1.454.720	1.553.897
Ren kjernekapital i prosent	17,39 %	15,13 %
Kjernekapital i prosent	20,12 %	17,34 %
Ansvarlig kapital i prosent:	22,84 %	19,55 %
Ansvarlig kapital over 8%.	215.925	179.436

NOTE 7. FINANSIELL RISIKO

Likviditetsrisiko kan litt forenklet sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp sine forpliktelser ved forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kreditt-rammer. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko.

Banken har interne måltall for likviditet, herunder likviditetsbuffer, som løpende fremlegges for styret. Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 85 %. Dekningen utgjør ved årets utgang 92,1% mot 88,7% året før.

For å fylle likviditetsgapet funder banken seg også gjennom langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarkedet. Forfallsstrukturen fremgår av note 8. Gjeld.

Kvinesdal Sparebank har ubenyttet trekkrettighet i DNB på 85 mill. kroner. Banken har deponert verdipapirer i Norges Bank som gir en låneramme på 157 mill. kroner.

Med inngåtte avtaler har banken redusert sin likviditetsrisiko og den vurderes å være under god kontroll.

Restløpetid

Post i balansen:	Totalt	inntil 1 mnd	1-3mnd	3m -1år	1-5år	over 5år	uten løpetid
Konter og fordr. på sentralbanker	74.268	74.268					
Utlån til og fordringer på kredittinst.	88.538	88.538					
Utlån til og fordringer på kunder	2.258.416	262.335	15.741	77.880	429.635	1.472.825	
Individuelle nedskrivninger på utlån	-7.588						-7.588
Nedskrivninger på utlån	-11.034						-11.034
Sertifikater og Obligasjoner	240.289		44.002	41.437	154.969		-119
Øvrige eiendeler med løpetid	42.361	9.425			19.926	13.010	
Eiendeler uten restløpetid	98.936						98.936
Sum eiendeler	2.784.186	434.566	59.743	119.317	604.530	1.485.835	80.195
herav i utenlandsk valuta	1.748	553					1.195
Gjeld til kredittinstitusjoner	2.542	2.542					
Innskudd fra og gjeld til kunder	2.080.877	1.883.216	197.661				
Gjeld stiftet v/utstedelse av verdip.	290.650		28.698	50.000	211.952		
Øvrig gjeld med restløpetid	17.123			17.123			
Gjeld uten restløpetid	9.171						9.171
Ansvarlig lånekapital	89.644			59.644	30.000		
Egenkapital	294.179						294.179
Sum gjeld og egenkapital	2.784.186	1.885.758	226359	126.767	241.952	0	303.350
herav i utenlandsk valuta	0						0
Netto likv.eksponering på balansen	0	-1.451.192	-166.616	-7.450	362.578	1.485.835	-223.155

Kassekreditt er medtatt under intervall inntil 1 mnd.
Ansvarlig lånekapital er fordelt etter første call-dato.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap på grunn av at motparten ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Se note 2 for informasjon om kredittrisiko i utlånsengasjement.

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder som i hovedsak er utlån. Også andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede ikke trukne kreditter er forbundet med kredittrisiko. Motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter innebærer også kredittrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i rente-, valuta eller egenkapitalinstrumenter, og er nedenfor nærmere omtalt under renterisiko.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendring på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Banken har en lav renteeksponering på sine utlån, der fastrenteutlån utgjør 9 mill. kroner pr. 31.12.2017. De fleste av disse fastrenteutlån forfaller i første kvartal 2018.

Fastrenteinnskudd utgjør ved utgangen av året 56 mill. kroner og har en løpetid mindre enn 12 måneder. Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten anses som lav.

Bankens samlede renterisiko vurderes som lav, og er godt innenfor fastsatt ramme på 1,5 mill. kroner.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen nedenfor.

Gjenstående tid til renteregulering

Post i balansen:	Totalt	innt 1 mnd	1-3mnd	3m -1år	1-5år	over 5år	uten rente-eksp.
Kontanter og fordr. på sentralbanker	74.268						74.268
Utlån til og fordringer på kredittinst.	88.538						88.538
Utlån til og fordringer på kunder	2.258.416	1.060	6.294	2.249.783	1.279		
Individuelle nedskrivninger på utlån	-7.588						-7.588
Nedskrivninger på grupper av utlån	-11.034						-11.034
Sertifikater og Obligasjoner	240.289		240.408				-119
Øvrige eiendeler	141.297						141.297
Sum eiendeler	2.784.186	1.060	246.702	2.249.783	1.279	-	285.362
herav i utenlandsk valuta	1.748						1.748
Gjeld til kredittinstitusjoner	2.542						2.542
Innskudd fra og gjeld til kunder	2.080.877	3.206	1.652.074	36.113			389.484
Gjeld stiftet v/utstedelse av verdip.	290.650		290.650				
Øvrig gjeld	26.294						26.294
Ansvarlig lånekapital	89.644		89.644				
Egenkapital	294.179						294.179
Sum gjeld og egenkapital	2.784.186	3.206	2.032.368	36.113	0	0	712.499
Herav i utenlandsk valuta	0						
Netto renteeksponering		-2.146	-1.785.666	2.213.670	1.279	0	-427.137

Valutarisiko

Banken er valutabank og eiendeler i utenlandsk valuta er ved årsskiftet omregnet til norske kroner etter middelkurser mellom kjøps- og salgsnoteringer pr. 31.12. i regnskapsåret.

Bankens valutarisiko er knyttet til eiendeler i utenlandsk valuta og består av sedler og mynt omregnet til 0,6 mill. kroner, samt aksjer i SDC omregnet til 1,2 mill. kroner.

Valutarisikoen anses som ubetydelig.

Banken har stillet garantier tilsvarende motverdien av 1,2 mill. kroner på 1 valutalån som våre kunder har tatt opp i annen finansinstitusjon jfr. Note 10c. Banken har kun valutarisiko på disse garantiene dersom kunden skulle misligholde lånene.

Prisrisiko

Bankens investeringer i egenkapitalinstrumenter er begrenset og utgjør pr 31.12.2017 0,5 mill. kroner. Spesifikasjon fremgår i note 5.

NOTE 8. GJELD

Innskudd fra og gjeld til kunder	
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	1.447.757
Herav innskudd på særlige vilkår.	100.959
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	633.119
Sum Innskudd fra og gjeld til kunder	2.080.876

Innskudd på særlige vilkår er innskudd med rentebetingelser som avviker fra bankens standardvilkår.

Gjennomsnittlig vektet rente gjennom året på gjeld til kunder har vært 1,23%

Renten er beregnet ut fra avkastning og gjennomsnittlig saldo gjennom året.

Obligasjonsgjeld	Vilkår	Løpetid	Pålydende
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 1,42	16.02.16 - 16.02.18	29.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 0,955	19.12.14 - 19.12.18	50.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 0,88	26.03.15 - 26.03.19	50.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 1,29	23.09.15 - 23.09.19	42.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 1,12	26.08.16 - 26.02.20	40.000
Ihendehaverobligasjonslån	3m Nibor + 0,81	25.08.17 - 25.02.21	80.000
Gjeld stiftet v/utstedelse av verdipapirer			291.000

Resterende underkurs på obligasjonene, 0,3 mill. kroner utgiftsføres planmessig hvert år frem til lånene blir innfridd. Utgiften resultatføres som en justering av obligasjonenes løpende rentekostnad. I tillegg er det periodisert direkte kostnader 0,06 mill kroner som kostnadsføres i 2018. Gjennomsnittlig rente for året har vært 2,17%. Renten er beregnet ut fra kostnad inkludert underkurs og gjennomsnittlig saldo gjennom året.

Annen gjeld - viktigste enkeltposter	2017	2016
Bankremisser	400	422
Betalbar skatt	6.218	543
Leverandørgjeld	1.858	2.055
Avsatt utbytte egenkapitalbevis	2.233	1.925
Konsernbidrag	0	23.748
Selgerkreditt	1.040	1.300
Annen gjeld	2.236	3.283
Sum annen gjeld	13.985	33.276

NOTE 9. OPPLYSNINGER VEDRØRENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

9 a Antall ansatte

Pr. 31.12.2017 har banken 17 ansatte. Dette utgjør 16,3 årsverk.

9 b Lønn og lån til ansatte og tillitsvalgte.

	Lønn & godtgjørelse	Lån & garantier
Banksjef , inklusiv fri bil ,rentefordel	1.769	8.306
Øvrige ansatte		35.465
Leder av styret	106	0
Nestleder av styret	44	0
Øvrige medlemmer av styret	201	2.065
Leder for generalforsamlingen	13	0
Øvrige medlemmer av generalforsamlingen	35	7.876

Ingen ansatte har mottatt aksjeverdibasert godtgjørelse.

Rentesubsidiering

Årets kostnad til rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør 0,5 mill. kroner.

9 c Pensjonsforpliktelser overfor ansatte og tillitsmenn.

Obligatorisk tjenestepensjon er lovpålagt og banken har ordning gjennom Storebrand forsikring som tilfredsstiller kravene. Den kollektive ytelsespensjonsordningen ble lukket for nye medlemmer fra 01.07.2005. Nyansatte etter denne dato blir tilbudt innskuddsbasert pensjonsordning i samme selskap. Fra og med 01.01.2017 er alle ansatte flyttet over til innskuddsbasert pensjonsordning, og den kollektive ordningen er avsluttet. Inntektsføring knyttet til opphør beløper seg til 5 mill kroner. I tillegg er det inntektsført 0,8 mill kroner som følge av opphør av uførepensjon knyttet til innskuddspensjon.

Banken har en livrente som sikrer tidligere banksjef en driftspensjon på 70% av lønn over 12G fra 67 år.

Nåværende banksjef har avtale om førtidspensjon fra fylte 62 år. Denne er beregnet som en fremtidig forpliktelse. Det er for 2017 kostnadsført 0,6 mill kroner på denne ordningen.

Nåværende banksjef skal som avtalt fratre sin stilling 01.05.2018, men vil frem til 01.11.2018 gjøre oppgaver for banken. Nåværende banksjef vil derfor etter tilleggsavtale motta samlet godtgjørelse for dette på 0,8 mill. Dette beløpet i tillegg til sosiale utgifter er medtatt i bankens pensjonsforpliktelse. Som følge av nevnte avtale er det også avtalt at det skal gjøres innbetalinger til dagens innskuddspensjonsordning frem til fylte 67 år. Dette er også medtatt i bankens pensjonsforpliktelse og utgjør 0,8 mill kroner.

Samlet pensjonskostnad knyttet til overnevnte avtale for banksjef i 2017 utgjør dermed 1,9 mill kroner. I dette beløpet er det inkludert arbeidsgiveravgift og finansskatt med 0,3 mill kroner.

Alle selskapets ansatte er omfattet av ny felles AFP ordning.

Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Aktuarmessige beregninger av egen ordning blir foretatt hvert år av forsikringsselskapet ut fra valgte forutsetninger. Estimert og forutsetningsavvik måles mot det største av brutto pensjonsforpliktelse og sum pensjonsmidler.

Ved beregning av framtidige pensjoner er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2017	2016
Diskonteringsrente	2,30 %	2,10 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,30 %	2,10 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,50 %	2,25 %
Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	0,00 %	0,00 %
Årlig forventet G-regulering	2,25 %	2,00 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgift faktor	19,10 %	14,10 %

Pensjonskostnader:	2017	2016
Årets pensjonsopptjening	-3.844	729
+ Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	155	214
-Forventet avkastning på pensjonsmidler	0	0
+ Resultatførte endringer og estimatavvik	0	0
= Pensjonskostnad (brutto)	-3.689	943
- Utbetalt driftspensjon	31	-103
- Resultatført avvik	0	-161
+Utgifter til Innskuddspensjon	1.064	335
+Utgifter til AFP-ordning	206	203
= Pensjonskostnad(netto)	-2.388	1.217

Pensjonsforpliktelser:	2017	2016
Pensjonsforpliktelser DBO	9.171	31.470
- Pensjonsmidler(markedsverdi)	0	22.227
Estimatavvik	0	0
= Pensjonsforpliktelser(netto)	9.171	9.243
* Arbeidsgiveravgift inkludert i pensjonsforpliktelsen:	1.471	1.142

NOTE 10. DIVERSE ANDRE TILLEGGSOPPLYSNINGER

10.a Skatt

Skattekostnaden består av følgende to elementer, betalbar skatt og endring i utsatt skatt.

Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	31.023	31.885
Utbytte og tap på verdipapirer	-4.882	-6.506
Andre permanente forskjeller	-1.011	-1.005
Endring i midlertidige forskjeller	-2.117	-213
Avgitt konsernbidrag	0	-23.748

Skattepliktig inntekt for 2017	23.013	413
Inntektsskatt for 2017	5.753	103
Formuesskatt for 2017	465	440
For lite avsatt skatt 2016	195	-230
Endring utsatt skattefordel 2017	529	53
Skatteeffekt, konsernbidrag	0	5.937
Årets skattekostnad	6.942	6.303

Utsatt skattefordel er beregnet slik:

	31.12.2017	31.12.2016	Endring
Midlertidige forskjeller			
Bygninger, maskiner, inventar	-8.700	-8.101	599
Andre forskjeller	2.537	-108	-2.645
Grunnlag (utsatt skattefordel)/utsatt skatt	-6.163	-8.209	-2.045
Utsatt skattefordel	-1.540	-2.052	-511
Negative forskjeller som ikke kan utlignes:			
Pensjonsforpliktelse	-9.171	-9.243	-72
Utsatt skattefordel	-2.293	-2.311	-18
Grunnlag (- utsatt skattefordel) / utsatt skatt	-15.335	-17.452	-2.117
Netto utsatt skattefordel i balansen 25 %	-3.834	-4.363	529

10.b Sikringsfondsavgift

Bankenes Sikringsfond

Banksikringsloven av 6. desember 1996 nr.75, pålegger sparebankene å være medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap som en innskyter måtte få på innskudd i banken med inntil 2 mill. kroner av det samlede innskudd. Årlig innbetales en avgift til Bankenes Sikringsfond etter bestemmelser i Banksikringsloven. I 2017 utgjorde dette for vår bank 1,6 mill. kroner mot 1,5 mill. kroner i 2016.

10.c Poster utenom balansen

Betingede forpliktelser	2017	2016
Garantier		
Lånegarantier	1.230	16.604
Betalingsgarantier	17.760	20.504
Kontraktsgarantier	6.789	15.566
Garanti Eika Boligkreditt	18.915	10.592
Sum betingede forpliktelser	44.694	63.266
Forpliktelser	2017	2016
Ubenyttede rammekreditter flexilån	144.127	127.795
Ubenyttede rammekreditter ellers	38.205	72.059
Sum forpliktelser	182.332	199.854

- **Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK.** EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75% av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBK sin overskuddslikviditet være minst 6% av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. 31.12.2017 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

10.d Spesifikasjon av Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2017	2016
Garantier	734	1.406
Sparing og plassering (verdipapirer,fond med mer)	1.213	820
Betalingsformidling	6.731	7.139
Forsikring	4.470	4.812
Kredittformidling (EBK,Eika Kortbank,Eika Finans)	6.946	5.264
Annen virksomhet	1.508	1.347
Sum Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	21.602	20.788

10.e Spesifikasjon av Andre driftsinntekter

	2017	2016
Driftsinntekter fra faste eiendommer	423	426
Leieinntekter fra overtatt eiendom	330	
Sum Andre driftsinntekter	753	426

10. f Spesifikasjon av Andre driftskostnader

	2017	2016
Driftskostnader faste eiendommer	1.291	961
Honorar ekstern revisor	474	464
Konsulentbistand	2.218	997
Leie lokaler og maskiner	2.291	2.281
Utgifter maskiner,inventar,transportmidler	437	178
Øvrige poster	2.541	3.995
Sum Andre driftskostnader	9.252	8.876

Revisjon:

	2017	2016
Lovpålagt revisjon	300	256
Skatterådgivning	12	12
Annen bistand	162	196
Sum revisjonshonorar (inkl mva)	474	464

10.g Fordeling av inntekter på geografisk område.

Banken har ingen markeder som geografisk skiller seg betydelig fra hverandre. Utlånene er fordelt med 86% til Vest-Agder fylke og 14% til landet for øvrig. Garantiene er fordelt med 93% til Vest-Agder fylke og 7% til landet for øvrig.

NOTE 11. EGENKAPITALBEVISKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Egenkapitalbeviskapital bokført verdi	2017	2016
Egenkapitalbeviskapital bokført verdi	54.229	51.700
- Beholdning av egne EK-bevis	-202	-223
Overkursfond	5.815	965
Utjevningsfond	18.658	14.575
Sum Egenkapitalbeviskapital	78.500	67.017

20 største eiere	Antall	Andel%
Jæren Sparebank	51.717	8,11
Sirdal Kommune	23.255	3,65
Rørosbanken Røros Sparebank	17.732	2,78
Larviksbanken Brunlanes Sparebank	16.648	2,61
Askim og Spydeberg Sparebank	16.057	2,52
Marker Sparebank	14.973	2,35
Melhus Sparebank	14.776	2,32
Surnadal Sparebank	14.382	2,25
Orkdal Sparebank	14.382	2,25
Eidsberg Sparebank	13.988	2,19
Sparebanken DIN	13.495	2,12
Skagerrak Sparebank	12.806	2,01
Selbu Sparebank	12.708	1,99
Tinn Sparebank	12.215	1,91
Høland og Setskog Sparebank	11.821	1,85
Kvinesdal Kommune	11.628	1,82
Harry Magne Rafoss	11.628	1,82
Mosvold & co AS	11.628	1,82
Bud,Fræna og Hustad Sparebank	10.836	1,70
Meldal Sparebank	10.737	1,68
Sum 20 største eiere	317.412	49,75
Sum øvrige eiere	315.428	49,44
Egne egenkapitalbevis	2.377	0,37

Ledende ansatte med personlig nærstående:

Tone Egeland Syvertsen	825	0,13
Andreas Niklas Gredal	825	0,13
Svein Hermansen	1.125	0,18

Sum antall egenkapitalbevis	637.992	100,00
------------------------------------	----------------	---------------

	2017	2016	2015
Egenkapitalbevisbrøk pr. 31.12.	25,68 %	25,18 %	25,65 %

Kvinesdal Sparebank har en eierandelskapital på 54,2 mill. kroner og består av 637 992 EK-bevis hvert pålydende kr. 85. Eierandelskapitalen på 51,7 mill kroner ble tatt opp i 2011 og 7,5 mill kroner i 2017. Det finnes kun en klasse av EK-bevisene, og alle EK-bevis har lik stemmerett. Utbytte til utbetaling er satt av med 2,2 mill. kroner. Dette gir kr 3,50 pr EK-bevis. I tillegg er det avsatt 4,3 mill. kroner til utjevningsfondet. Dette gir en avkastning pr. EK-bevis på kr.10,28.

Grunnen til at banken eier egne EK-bevis, er ønske om å ha en beholdning tilgjengelig for salg til lokale investorer.

RSM Norge AS

Frolandsveien 6
4847 Arendal
NO 982 316 588 MVA

T: +47 38 07 07 00
F: +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Til generalforsamlingen i Kvinesdal Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Kvinesdal Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på kr 24 081 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av banken slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til bankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/Is a member of Den norske Revisorforening.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- Identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om bankens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at banken ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

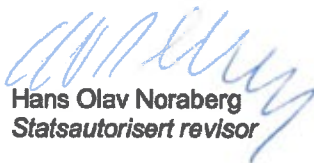
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Arendal, 8. mars 2018
RSM Norge AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Hans Olav Noraberg".

Hans Olav Noraberg
Statsautorisert revisor

GENERALFORSAMLING

KUNDEVALGTE

Kjell Ingvald Svindland, leder
Grethe Synnøve Jerstad Espeland
Øyvind Kristiansen
Per Øistein Rogstad
Linda Eftestad Nilsen

VARAMEDLEMMER KUNDEVALGTE

Kåre Meland
Beate Egeland

SAMFUNNSFUNKSJON

Malin Stokkeland

VARAMEDLEM

SAMFUNNSFUNKSJON

Ahmed Lindov

STYRET

Arne Gravdal, leder
Bente Haugland, nestleder
Jens Unhammer
Thomas Luraas
Berit Elve, representant ansatte

VARAMEDLEMMER

Merethe Nilsen Rannestad
Dag Haaland
Per Versland, representant ansatte

VALGKOMITE

Øyvind Kristiansen, leder
Sara Grethe Aamodt
Malin Stokkeland
Per Versland
Harald Flaa

VARAMEDLEMMER

Kjell Ingvald Svindland
Hans Inge Eriksen
Susanna Poulsen

ANSATTE

Nancy I.S.Martinussen
Per Versland
Hans Inge Eriksen
Andreas Niklas Gredal

VARAMEDLEMMER

Siw Moland Eftestøl
Anne Kari Kollevoll

GAVEKOMITE

Sara Grethe Aamodt
Malin Stokkeland
Tone Linda Kongevold
Per Øistein Rogstad

VARAMEDLEMMER

Andreas Niklas Gredal
Øyvind Kristiansen

EGENKAPITALBEVISEIERE

Knut Kjetil Møen - Evje og Hornnes Sparebank
Svein Olav Gvammen - Tinn Sparebank
Harald Flaa - Birkenes Sparebank
Nina Holte - Østre Agder Sparebank
Susanna Poulsen - Hjelmeland Sparebank
Per Olav Nærestad - Arendal og Omegns Sparekasse

VARAMEDLEMMER

Vidar Homme - Valle Sparebank
Dag Sandstå - Tysnes Sparebank
Tor Egil Lie - Jæren Sparebank

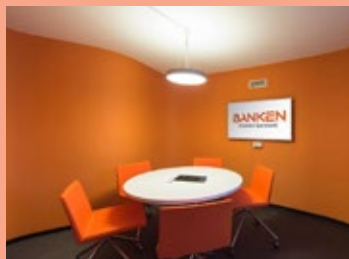
Byggvelli

24

BANKEN
Kvinesdal Sparebank

Nico
MAT

Handelshuset
Kvinesdal
Går Handel og Jernvare

■ SIRDAL

■ KVINESDAL

■ LYNGDAL

■ KRISTIANSAND

BANKEN

Kvinesdal Sparebank

A: Nesgata 7A, 4480 Kvinesdal

W: KVINESDALSPAREBANK.NO

E: post@kvinesdalsparebank.no

T: 38 35 88 60

Alle foto hvor annet ikke er nevnt
tatt av Jan Kåre Rafoss

En alliansebank i eika.

A: Nesgata 7A, 4480 Kvinesdal **W:** KVINESDALSPAREBANK.NO
E: post@kvinesdalsparebank.no **T:** 38 35 88 60
FACEBOOK.COM/KVINESDALSPAREBANK
En alliansebank i **eika.**